

עלייה וקליטה 2025 נתונים, מגמות ואנשים

תוכן עניינים

3 דברי פתיחה

6 מבט מקרוב - תמונת מצב 2025

- 7 פרופיל אנושי במשתנים כמותיים: מבט איכותני על נתוני 2025
- 8 תמונת מצב דמוגרפית: נתוני עלייה ופילוח עולים
- 11 מאפיינים דמוגרפיים
- 14 זרקור על ארה"ב
- 17 השתלבות והמשכיות: מגמות קליטה
- 22 סיועים ישירים

24 השתלבות של עולי ישראל - ניתוח רב-ממדי

- 25 הסתגלות והיטמעות בשוק העבודה
- 33 רמת חיים ויציבות כלכלית
- 34 חסמים חברתיים: שפה, חינוך ואמון

38 זרקור על פעילות המשרד - סיכום 2025

- 39 אקדמיה ועולם העבודה
- 44 תפיסת השירות
- 49 מידע ומיצוי זכויות
- 53 טכנולוגיה ודיגיטציה
- 56 עם הפנים לחברה הישראלית

עם חזרתי לתפקיד מנכ"לית משרד העלייה והקליטה מצאתי משרד דינמי ופעיל שפועל ללא הרף לשיפור תשתיות הקליטה, לחדשנות בעידוד עלייה ולעמידה בכלל היעדים על אף התקופה המורכבת העוברת על כולנו. בשלוש השנים שעברו קידם המשרד שורה של רפורמות ותכניות חדשות לאור חזונו של שר העלייה והקליטה להפיכת העלייה לישראל למנוע צמיחה חברתי ולאומי.

בדו"ח השנתי המובא בפניכם זו השנה השנייה ברציפות נפרסת בפניכם העשייה הענפה של המשרד בשנת 2025 תוך ניתוח מגמות העלייה של השנים האחרונות על ההזדמנויות והאתגרים שהן מביאות אתן. במבט קדימה, מסמך זה מהווה עבורנו מצפן תכנוני המצביע על הזדמנויות היסטוריות העומדות לפתחנו. מאפייני העלייה הנוכחית, המתאפיינת בפרופיל צעיר ומשכיל בעל פוטנציאל השתלבות מהיר, לצד אתגרי האנטישמיות הגואים בתפוצות, מחייבים אותנו להיערכות מוגברת לקראת גלי עלייה נרחבים הצפויים להגיע עם סיום הלחימה. התשתיות המבניות, הטכנולוגיות והארגוניות שהנחנו השנה מציבות את המשרד בעמדת זינוק מיטבית למשימה זו. הישגים אלו לא היו מתאפשרים ללא השותפות העמוקה והאמיצה שלנו עם המוסדות הלאומיים והארגונים השונים העוסקים בעידוד וקליטת עלייה, הפועלים איתנו כתף אל כתף בשדה ומחזקים את מפעל העלייה והקליטה. תודתי והערכתי העמוקה למנכ"ל המשרד היוצא עו"ד אביחי כהנא ולכלל עובדי המשרד על עבודתם ומסירותם הבלתי נלאית לטובת המשימה הלאומית והציונית של עלייה לארץ. לבסוף, אני מבקשת להביע הערכה עמוקה לסמנכ"ל אסטרטגיה, תכנון מדיניות ותקציבים, אלעד זכות, ולצוות האגף המסור שלו, על עבודתם המקצועית והיסודית בגיבוש ובניית מסמך סיכום חשוב זה, המאפשר לנו לתרגם חזון לאומי לעשייה מדודה, שקופה ואפקטיבית בשטח.

בברכה,

דגנית סנקר-לנגה
מנכ"לית משרד העלייה והקליטה

שנת 2025 הייתה שנה מורכבת בצל איומים ביטחוניים וטלטלות חברתיות שהציבו אתגר לאומי אמיתי. לצד זאת, בזווית העלייה והקליטה הייתה זו גם שנה של עשייה ותנופה. בצל מלחמת "חרבות ברזל" ומבצע "עם כלביא", המשיך משרד העלייה והקליטה לפעול בחזית המשימה הלאומית של הבאת עולים וקליטתם באופן מקצועי ואיכותי. גם בתקופת חירום, עובדי המשרד קיבלו עולים, ליוו משפחות וסיפקו מענים בשטח ובמטה במסירות ובמחויבות מלאה. במקביל, המשכנו לפעול בצורה מתוכננת וסדורה - תכנית העבודה השנתית אפשרה הצבת יעדים ברורים ומעקב אחר ביצועם, ועל אף תנאי החירום הושלמו 73% מתכנית העבודה המשרדית! במסגרת זו חידדנו והעמקנו עוגנים אסטרטגיים, שיפרנו תהליכי שירות, קיצרנו תהליכים סבוכים והנגשנו אותם באמצעים שונים, הוטמעו כלים דיגיטליים, הורחבו מסלולי הכשרה וחוזקו מנגנוני הליווי והתעסוקה.

אסטרטגיה בתנועה: זרקור על המהלכים שעיצבו את השנה:

- הקמנו את חטיבת "פיתוח מנועי צמיחה" לקידום שילוב עולים במקצועות נדרשים למשק, בדגש על תעשיות ביטחוניות, הייטק וכלכלה.
 - אושרה רפורמת מיסוי רחבת היקף המעניקה הטבות מס משמעותיות לעולים חדשים ולתושבים חוזרים אשר יעלו במהלך 2026, במטרה לחזק את התחרותיות של ישראל ולהעצים את תרומתם הכלכלית.
 - ביססנו את אגף דאטה והקמנו **אגם נתונים** מתקדם להנגשת מידע ולחיזוק קבלת החלטות מבוססת נתונים.
 - דייקנו את דרך העבודה עם הרשויות המקומיות כך שהמשרד מבצע ליווי ממוקד בשנתיים הראשונות והליווי ארוך הטווח יתבצע בהובלת הרשות, במסגרת זו נבנתה **מערכת Olink** לניהול רצף שירות לעולים בשיתוף הרשויות.
 - בוסס **מערך הליווי מטעם המשרד במדינות המערב!** כ-8,241 עולים ממדינות המערב עלו השנה, למעלה ממחציתם, כ-5,435 בליווי המערך.
 - הפעלנו **47 תכניות אקדמיות ייחודיות** בהן השתתפו 816 עולים סטודנטים ברחבי הארץ. תכניות אלו מאפשרות התחלת לימודים מותאמת לעולים, כולל ליווי, תמיכה ולימודי עברית בשנה הראשונה.
 - הפעלנו את תכנית "**קליטה מיטיבה**", בה השתתפו כ-5,670 עולים, במטרה לסייע במיצוי זכויות, בהתמודדות עם חסמים ובהשתלבות חברתית וכלכלית.
 - הקמנו **מוקד סיוע למילואימניקים בודדים** (מהל"ב) אשר יצר קשר עם כ-2,000 לוחמים והפנה מאות מהם לסיוע נפשי, עסקי ואקדמי.
 - המשכנו במהלך של **שילוב מגורים בקהילה וצמצום מרכזי קליטה** - כ-1,690 עולים יוצאי אתיופיה רכשו דירה ושלושה מרכזי קליטה נסגרו.
 - הורחבו אזורי הזכאות לסיוע בשכר דירה במסגרת הרפורמה לטובת סיוע משמעותי ומדויק לצרכי העולים בשנתיים הראשונות לעלייתם וחיזוק הפריפריה.
 - חיזקנו את **ההון האנושי של מדינת ישראל**: 541 רופאים עלו בליווי מנהלת הרופאים, ו-26 מדענים מצטיינים נקלטו במסגרת תכניות "בראשית" ו"אור".
 - המשכנו בצמצום בירוקרטיה, בפרסום נהלים ובהנגשת מידע דיגיטלי באמצעות **אפליקציית My Aliyah**.
- מסמך סיכום השנה המונח בפניכם נועד לספק תשתית נתונים ומגמות מקיפה, עדכנית ומדויקת על תמונת העלייה והקליטה בישראל, תוך מתן צוהר לעבודת המשרד.

ומכאן, שלמסמך זה שתי מטרות מרכזיות; האחת היא הנגשת תמונת מצב מקיפה ככל הניתן על המשימה הלאומית בראשה המשרד עומד - עלייה וקליטה בישראל. הכרות עם הנתונים העדכניים ביותר תשמש כמצפן תכנוני לכלל השותפים למשימה בממשלה, בארגונים ובקהילה. המטרה השנייה היא להמשיך במסורת המשרדית אשר שומרת על ערך השקיפות ופרסום המידע והנתונים של עבודת המשרד. במיקוד הפעילות השנה עמדו 3 עוגנים מרכזיים במטרה לייצר תשתית איתנה לקליטה מיטבית וארוכת טווח:

- הרחבת המענה בשלבי טרום עלייה
- מיקוד בעולמות התעסוקה
- העמקת תפיסת השירות החדשה לצד שכלול תהליכי עבודה נגישים ואפקטיביים

הפרק הראשון מציג נתונים המבססים תמונת מצב מקיפה בעולמות העלייה והקליטה: ניתוח מעמיק של נתוני העלייה לישראל בהשוואה רב-שנתית, תוך בחינת דפוסי העלייה המשתנים לאורך העשור האחרון בצל משברים גלובליים, ועומד על השינוי הדרמטי במאפייני העולים בשנה החולפת - שנה שבה, לצד הירידה הכוללת, חל זינוק של כ-82% בחלקם היחסי של עולי מדינות המערב מתוך סך העולים. הפרק גם סוקר בהרחבה את הסיועים הישירים הניתנים על ידי המשרד כחלק ממערך הקליטה תוך מיקוד בשתי אוכלוסיות יעד מרכזיות: **חיילים וסטודנטים**.

הפרק השני עוסק בקליטה בישראל והשתלבות בחברה על-פני הזמן: פרק זה ממוקד במאפייני עומק של הקליטה בישראל, משרטט את מסע ההשתלבות הרב-ממדי של העולה בשוק התעסוקה ובחברה, ובוחן את הקשר בין גיל העלייה להצלחה כלכלית, התפתחות רמות השכר, השינוי בשליטה בשפה העברית והחוסן החברתי והרגשי.

הפרק השלישי והאחרון שם זרקור על עשיית יחידות המשרד ב-2025. הוא משרטט כיצד כלי המדיניות, התכניות והפעולות החדשניות שננקטו על-ידי הצוותים המקצועיים במשרד מסייעים לציבור ומייצרים אימפקט ממשי בחייהם של עולים רבים.

המסמך שלפניכם מציג כיצד תכנון ארוך טווח וניהול יעיל וקשוב מתורגמים לפעולה בשטח, וכיצד חזון לאומי הופך לשינוי ממשי בחייהם של עולים ובחוסנה של החברה הישראלית.

אני מבקש להודות לגב' נועה עובדיה מנצורי על מחקרים מגוונים ומקיפים, לד"ר טאינה טרחטנברג על מחקר מתמשך בלמ"ס, לנתן דינוביץ' ה-CDO של המשרד על המצאת נתונים ומגמות ובמיוחד לגב' עדי סיסו יורן וגב' רחלי רובינסון על הפקת המסמך המסכם.

הזדמנות להודות ולפרגן לעובדות ועובדי המשרד על עשייה ברוכה ומאומצת - בזכותכם, העלייה לישראל איננה רק הגעה למדינה חדשה, אלא התחלה מיטיבה, בטוחה ומלאה תקווה. בתקווה שהמסמך ישמש כלי עבודה מרכזי בעיצוב עתיד העלייה והקליטה למען העולים והחברה הישראלית כולה.

בברכה,

אלעד זכות

סמנכ"ל אסטרטגיה, תכנון מדיניות ותקציבים

מבט מקרוב

תמונת מצב 2025

פרופיל אנושי במשתנים כמותיים: מבט איכותני על נתוני 2025

מטרתו של פרק זה להציג נתונים אודות מצב העלייה והקליטה בישראל, באופן המאפשר לזהות מגמות ותהליכים ולהפיק תובנות לטיוב פתרונות עבור עולים חדשים. בהתאם, הפרק יבקש לשרטט תמונה עדכנית לגבי מגמות ודפוסי העלייה לישראל, וכן לשפוך אור לגבי מצב הקליטה של עולים בארץ הן ביחס לקבוצות אוכלוסייה והן מבחינת השקעת המשאבים המשרדית.

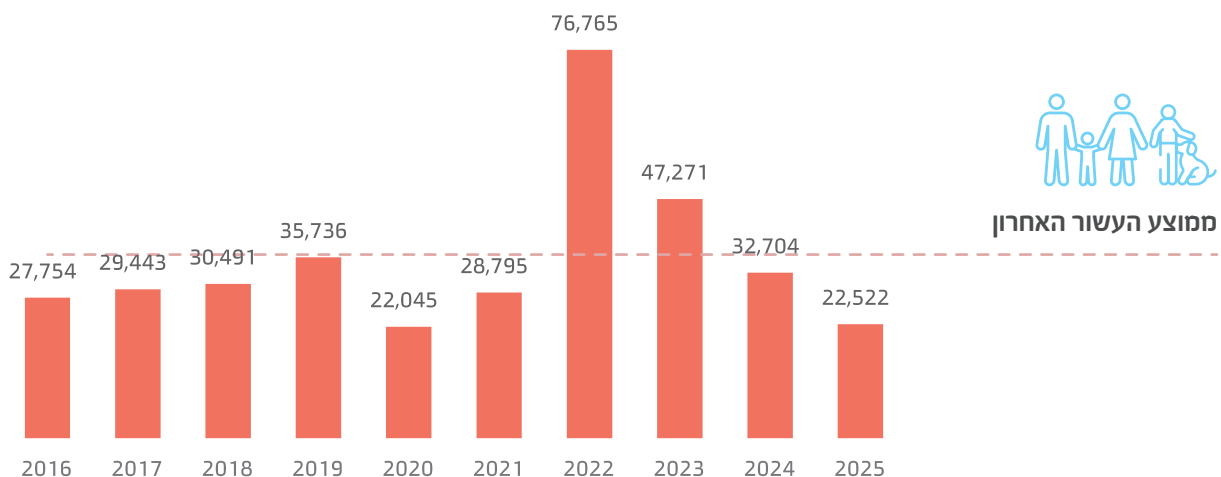
כלל הנתונים אשר יוצגו תחת פרק זה לקוחים מתוך מאגרי המידע הפנימיים של משרד העלייה והקליטה ונותחו על-ידי אגף דאטה של המשרד.

דפוסי העלייה לישראל מעולם לא היו לינאריים, והינם מושפעים באופן ישיר ממגמות ואירועים גלובליים. כך למשל, בעשור הקודם (2015-2024) ניתן למנות שלושה אירועים משמעותיים שהובילו לתנודות במספרי העולים לישראל: ראשית, מגפת הקורונה (2020-2021); שנית, מלחמת רוסיה אוקראינה (היום-2022) ושלישית, מלחמת 'חרבות ברזל' (היום-2023). במהלך שנים אלו, הגיעו לישראל בממוצע כ-36,287 עולים בכל שנה. יחד עם זאת, פיזורם לאורך השנים לא היה אחיד - בעוד ב-2020, העלייה הייתה יחסית מצומצמת עקב סגירת השמיים (22,045), בשנת 2022 חל גידול משמעותי בעלייה לישראל כ-76,765 עולים עקב מלחמת רוסיה - אוקראינה.

באופן דומה, בשנת 2025 עלו 22,522 עולים וזאת תחת השפעת סבבי לחימה תכופים וטיסות לא סדירות, שהשפיעו על היקף העלייה. אמנם, מדובר בירידה משמעותית (38%) בהשוואה לממוצע של העשור הקודם, אך יחד עם זאת ניתן להבחין בשינוי במאפייני העולים שבחרים לעלות לישראל דווקא בזמן המלחמה, בעיקר ביחס למדינות המוצא מהם מגיעים העולים, גילם והרכבם המשפחתי.

בבחינת מצב קליטת עולים בישראל ניתן לזהות זרמי עומק בקרב העולים אשר עשויים להעיד על שינויי מגמה וחילופי העדפות. כך למשל, בבחינת העדפות העולים מכלל המדינות, מחוז הקליטה המוביל הינו מחוז תל-אביב והמרכז. בבחינת העדפותיהם של עולים ממדינות המערב נראה כי כ-40% מהם בוחרים להיקלט במחוז דרום ירושלים.

מספר העולים לישראל בעשור האחרון

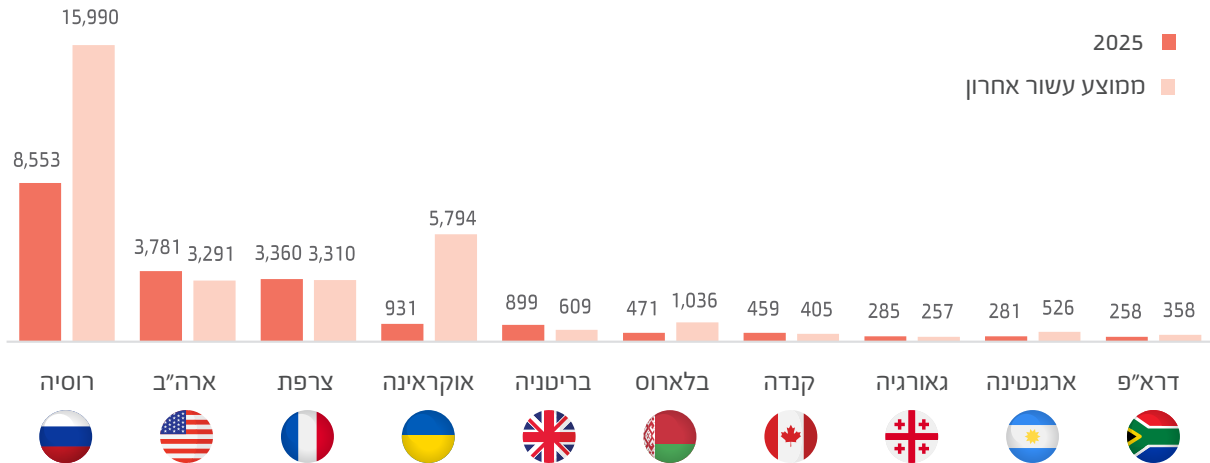

תמונת מצב דמוגרפית: נתוני עלייה ופילוח עולים

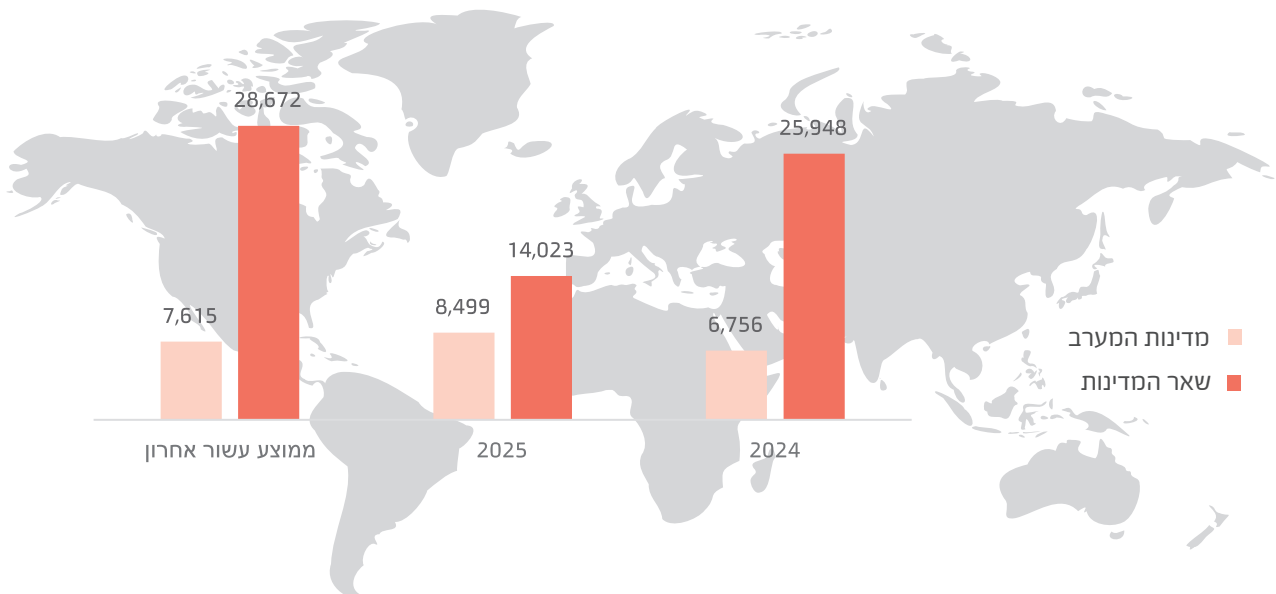
אחד היעדים המרכזיים של המשרד הוא עידוד עלייה לישראל תוך שימת דגש על עידוד עלייה ממדינות המערב - ארה"ב, קנדה, צרפת, בריטניה. במסגרת זו המשרד משקיע משאבים משמעותיים ביצירת תכניות לעידוד עלייה במדינות אלו, בשיתוף עם הארגונים הפועלים בשדה.

מספר עולים לפי ארצות מוצא מובילות

ב-2024 הגיעו לישראל 25,948 עולים ממדינות שאינן מערביות - מרביתם מרוסיה ואוקראינה - לצד 6,756 עולים ממדינות המערב. שנת 2025, לעומת זאת, מציגה היפוך מגמה: העלייה ממדינות שאינן מערביות צנחה ל-14,023 ירידה של כ-51% לעומת ממוצע העשור הקודם. בעוד שהעלייה ממדינות המערב קפצה ל-8,499 - עלייה של כ-25% לעומת 2024 וכ-11% מעל ממוצע העשור האחרון. כתוצאה מכך, חלקם היחסי של עולי המערב מכלל העולים זינק מכ-21% ב-2024 (זהה לממוצע העשור האחרון) לכ-38% ב-2025 - גידול של כ-82% תוך שנה אחת - יותר משליש מסך כל העולים ב-2025.

עולים ממדינות המערב בהשוואה לעולים משאר המדינות

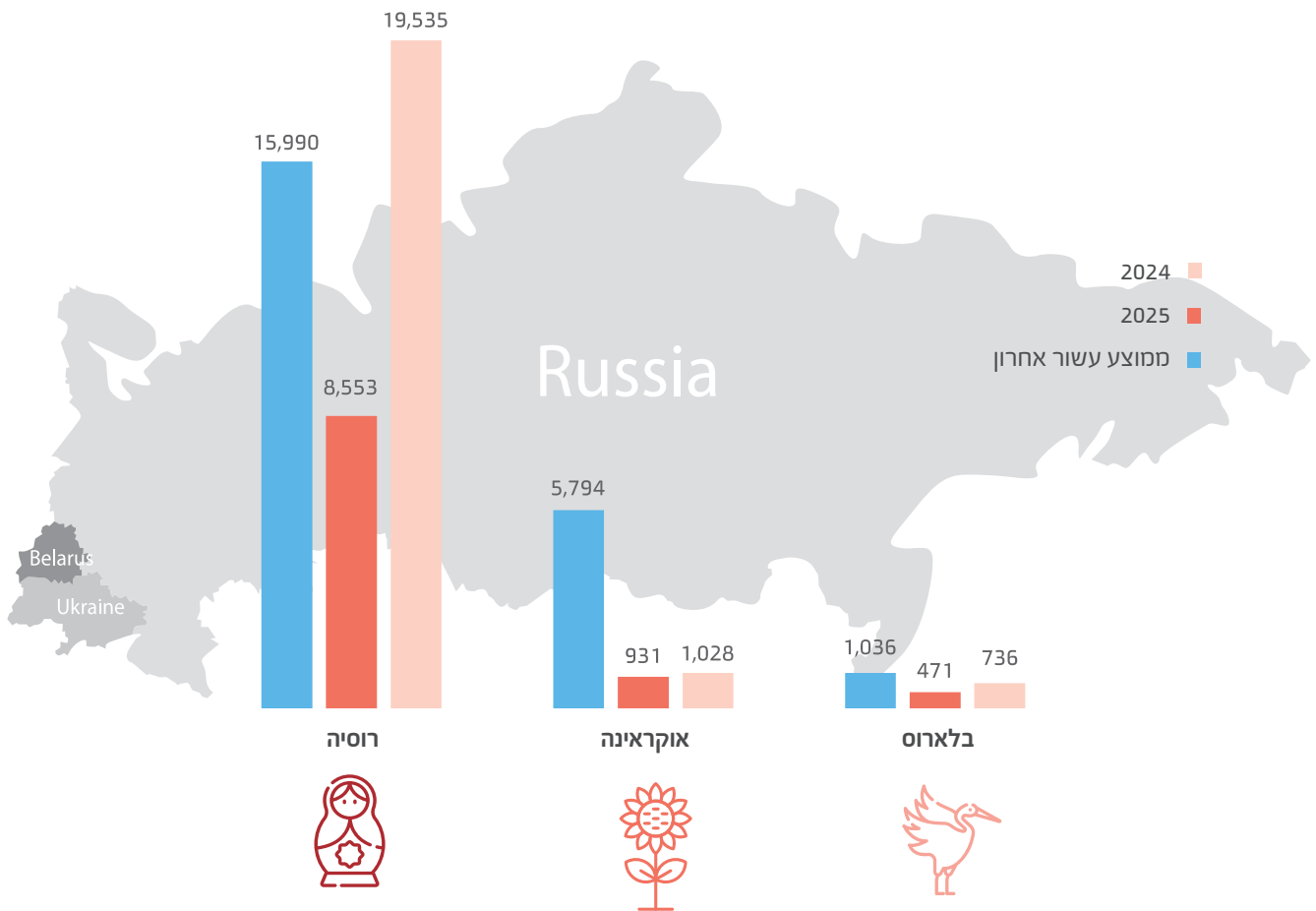

שתי מגמות מקבילות עשויות להסביר את השינוי הזה:

1. מיתון בעלייה מרוסיה ואוקראינה

עם חלוף הזמן ממועד פריצתה של מלחמת רוסיה ואוקראינה, ניכר כי השפעתה על מגמות העלייה מתמתנת: העלייה מרוסיה ירדה בכ-56% לעומת שנת 2024 מ-19,535 ל-8,553 ובכ-46% לעומת ממוצע העשור האחרון. למרות הירידה החדה, רוסיה נותרה מדינת המוצא המובילה במספרי העולים ממנה. גם בקרב העלייה מאוקראינה נרשמה ירידה בכמות העולים, אך פחות משמעותית מהירידה שנצפתה מרוסיה, ועמדה על 931 עולים בלבד ב-2025 - ירידה של כ-10% לעומת 2024 וכ-84% לעומת ממוצע העשור האחרון.

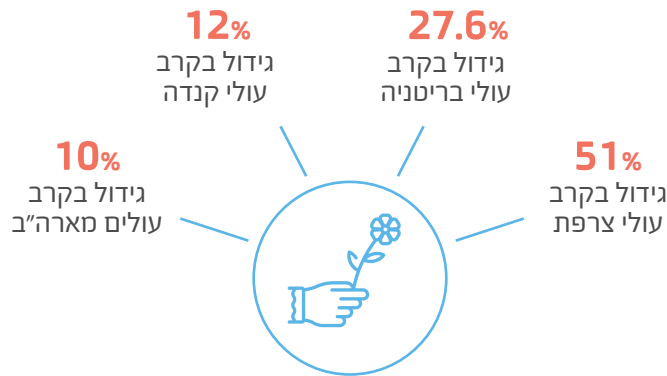
שינוי בכמות העולים מהמדינות המשמעותיות מברה"מ לשעבר

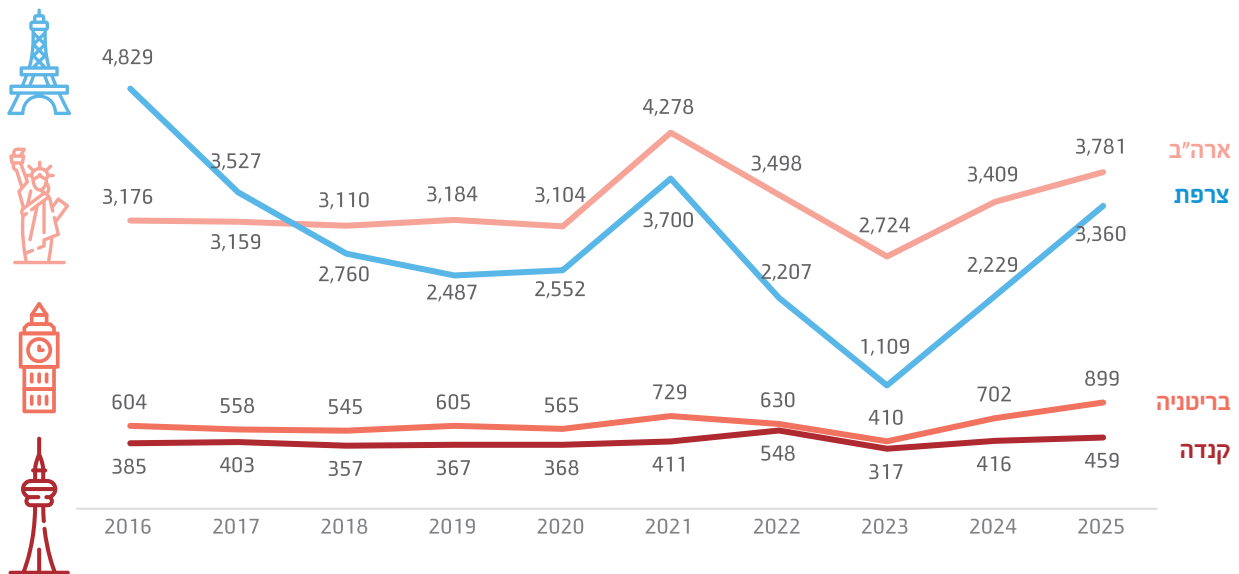

2. גידול בעלייה בקרב מדינות המערב

בשנת 2025 ניתן לראות גידול במספרי העולים ממדינות המערב. בהשוואה לשנת 2024, ניכר כי הצמיחה הגדולה ביותר הייתה בקרב עולי צרפת - גידול של 51% מ-2,229 עולים בשנת 2024 ל-3,360 בשנת 2025. גידול זה הפך את צרפת לארץ המוצא השלישית במספרי העולים בשנת 2025, אחרי רוסיה (8,553) וארה"ב (3,781) אשר צמחה בכ-10% לעומת שנת 2024. העלייה מבריטניה צמחה ב-27.6% ומקנדה בכ-12%. ניתן לחשוב על מספר סיבות שיכולות להסביר את הגידול המשמעותי המוצג בעלייה ממדינות המערב. ראשית, המשרד מפעיל בחלק גדול ממדינות אלו מערך ליווי למועמדי עלייה שאמון על סיוע, הכוונה ותמיכה טרום העלייה ועם השנים ניתן לראות כי המערך גדל ומתבסס במדינות השונות. שנית, ברבות מבין המדינות הללו חלה עלייה חדה בדיווחים על אנטישמיות, מה שפגע בתחושת הביטחון של יהודי אותן מדינות ומתמרץ אותם לעלות לישראל. כל מדינות המערב הגדולות עלו במספרי העולים ומגמות העלייה.

עולים מארצות המערב

מאפיינים דמוגרפיים

בפרק הבא נביא את עיקרי המאפיינים הדמוגרפים של העולים שהגיעו במהלך 2025. מרבית העולים הם צעירים בגילאי העבודה, ובעיקר בני 18-35, ולצידם ניכרת נוכחות משמעותית של משפחות בנות 3-5 נפשות ושל עולים בודדים. גם מבחינת הרקע התעסוקתי עולה תמונה רחבה, הכוללת שיעור גבוה של עולים בעלי ניסיון תעסוקתי כללי או מתחומי השירותים והמכירות, לצד עולים בעלי הכשרה מקצועית ואקדמית בתחומים מגוונים ובהם טכנולוגיה, חינוך, רפואה, חשבונאות ומשפטים. במקביל, ניתן לראות כי מחוז תל-אביב והמרכז הינו המחוז המוביל לקליטה ומגורים בקרב עולים. תמונה זו מדגישה את הצורך בהתאמת שירותי הקליטה למאפיינים המשתנים של אוכלוסיית העולים, ובהמשך גם פיתוח מענים מגוונים ומותאמים על-ידי המשרד בתחומי התעסוקה, הדיור, החינוך, הליווי האישי וההשתלבות בקהילה. זאת, לאור העובדה כי מחד, הנתונים מלמדים כי מדובר באוכלוסייה בעלת פוטנציאל השתלבות משמעותי במשק ובחברה הישראלית, ומאידך באוכלוסייה הדורשת מענה גמיש ומותאם לקבוצות שונות. הפערים בין קבוצות הגיל, המבנה המשפחתי, תחומי העיסוק ואזורי המגורים ממחישים כי תהליכי הקליטה בשנת 2025 דורשים הסתכלות רחבה, המשלבת בין צרכים מידיים לבין ביסוס השתלבות ארוכת טווח.

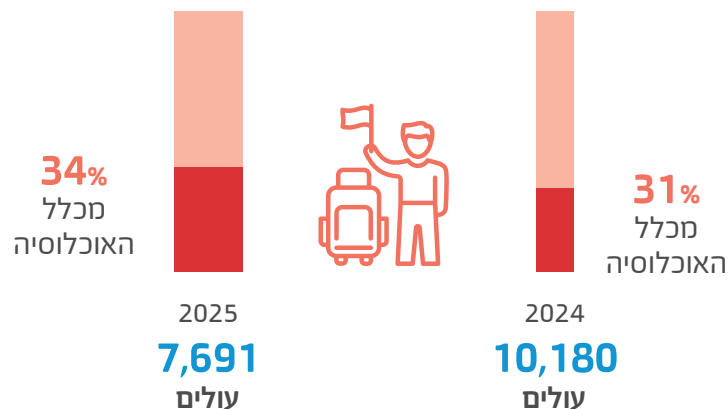
הרכב גילאים

תמהיל הגילאים של העולים לישראל בשנת 2025 מצביע על מגמה עקבית של ירידה בגיל העלייה הממוצע. על אף ירידה במספר העולים הכולל בהשוואה ל-2024, קבוצת הגיל 18-35 הגדילה את חלקה היחסי ל-34% (7,691 עולים) לעומת 31% אשתקד. במקביל, ניתן לראות קיטון בגודל אוכלוסיית העולים בני 65 ומעלה, המהווים כעת 12% מכלל העולים (2,767), בהשוואה ל-17% בממוצע העשור האחרון. מנתונים אלה ניתן ללמוד על פוטנציאל התרומה הכלכלית של אותם עולים, וכך נראה כי מדובר בהישג משמעותי: אמנם ישנם פחות עולים, אבל עם ריכוז גבוה יותר של אוכלוסייה בגיל העבודה.

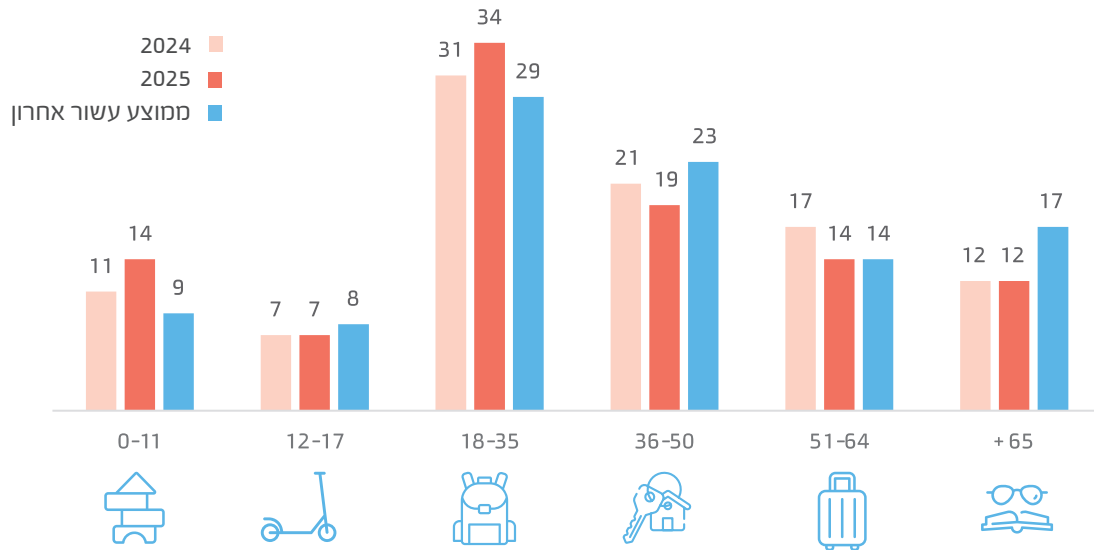
בקרוב עולי מדינות המערב המגמה מתחזקת: קבוצה זו רשמה השנה עלייה כמותית, לצד הרכב דמוגרפי צעיר במובהק. בני 18-35 מהווים 40% מהעולים ממדינות אלו (3,400 עולים), ושיעור הילדים (0-11) עלה ל-20% (1,701 עולים) - נתון כפול מממוצע העשור המערבי שעמד על 9%.

התבססות העלייה על כוח אדם צעיר, לצד עלייה בשיעור הילדים ממדינות המערב, מחייבת מיקוד בתכניות לשילוב בתעסוקה, פתרונות דיור, השכלה גבוהה והתאמות במערכת החינוך. במקביל, הירידה במשקלה של אוכלוסיית הגיל השלישי צפויה להפחית את הדרישה לשירותי רווחה, ולאפשר הפניית תקציבים למיצוי ההון האנושי הצעיר הנקלט בישראל.

קבוצת הגיל 18-25

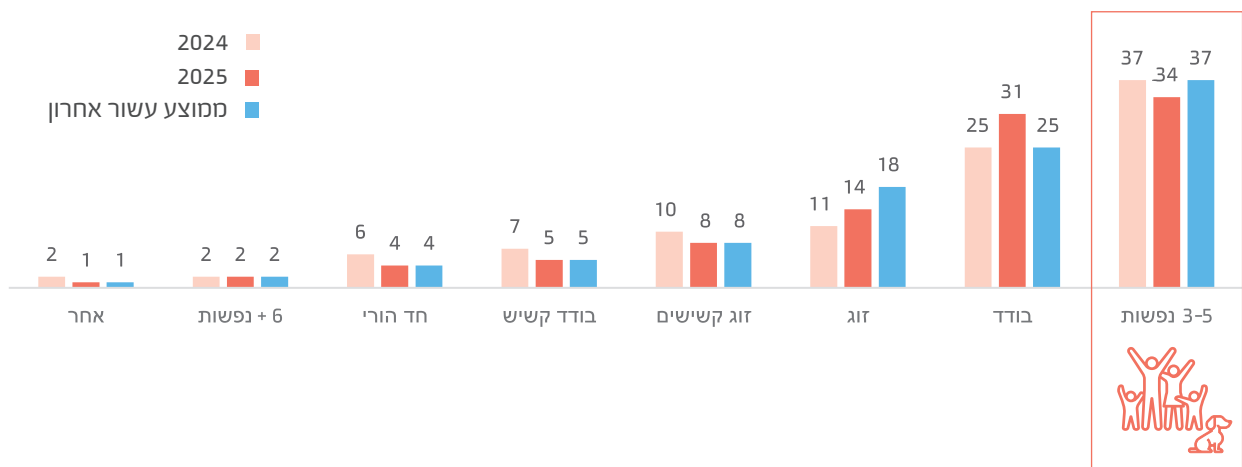
פילוח גילאי העולים לישראל (באחוזים)

סטטוס משפחתי

בשנת 2025 מסתמן שינוי בהרכב הסטטוס המשפחתי של העולים: למרות ירידה כללית במספר העולים המוחלט בהשוואה ל-2024 ולממוצע העשור, חל זינוק במשקלם היחסי של העולים הבודדים (עלייה מ-25% ל-31% מכלל העולים). במקביל, משפחות בנות 3-5 נפשות שומרות על מקומן כקבוצה הגדולה ביותר, אך משקלן היחסי ירד מעט (מ-37% ל-34%).

סוג משפחה (באחוזים)

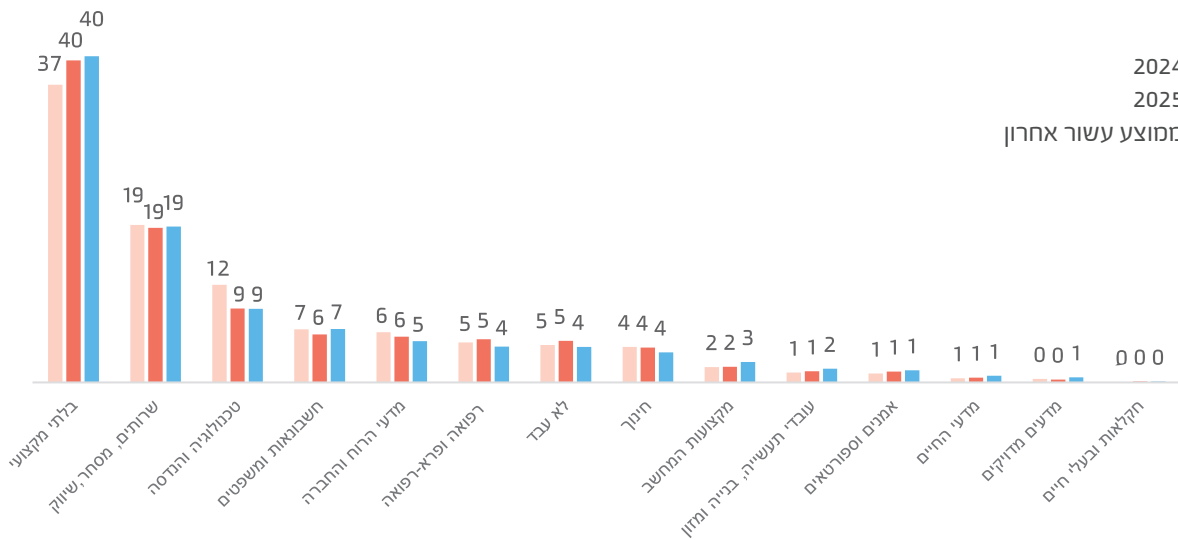

פרופיל תעסוקתי

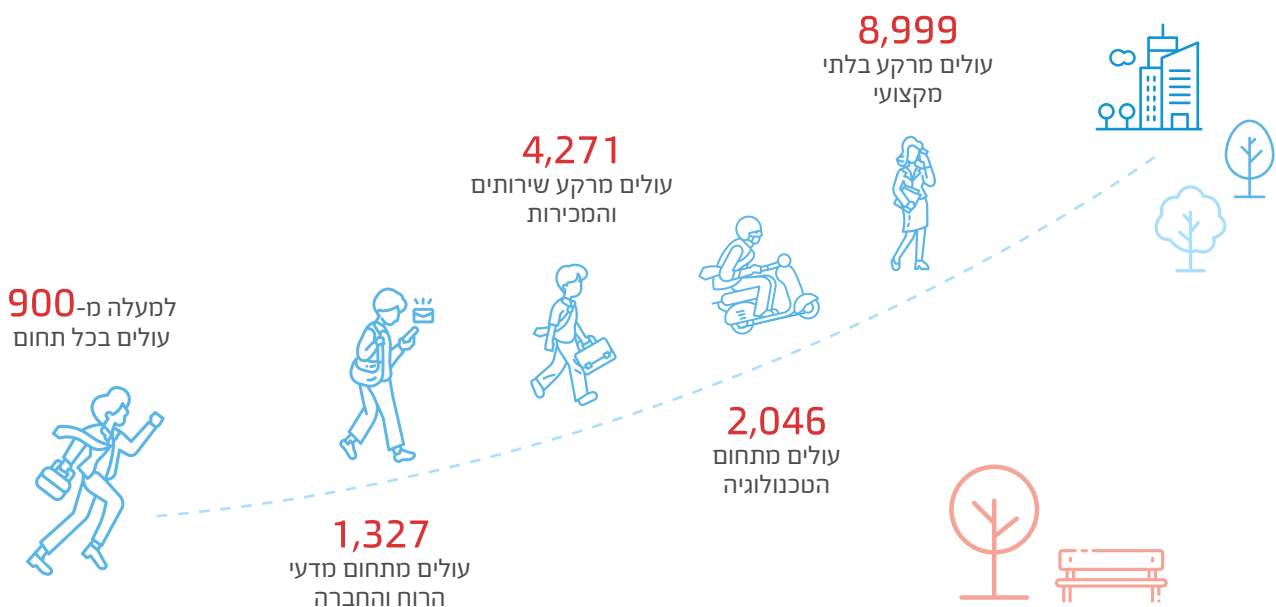
המגמה של שימור תמהיל העבודה, גם בשינוי מספרי העולים, משקפת פוטנציאל השתלבות מגוון בשוק העבודה הישראלי המאופיין באבטלה נמוכה וביקוש מתמשך לעובדים. התפלגות קיימת זו מאפשרת כניסה הן למקצועות כלליים ונגישים יותר לכניסה, והן השתלבות בענפים מקצועיים הדורשים מיומנות ייעודית.

מובילים את הרשימה 8,999 עולים מרקע בלתי מקצועי, ואחריהם קבוצה משמעותית נוספת מתחומי השירותים והמכירות, המונה 4,271 עולים. קבוצות משמעותיות נוספות כוללות עולים מתחומי הטכנולוגיה (2,046 עולים), מדעי הרוח והחברה (1,327). כמו כן, תחומים מקצועיים כגון חשבונאות, רפואה וחינוך בולטים אף הם עם למעלה מ-900 עולים בכל תחום.

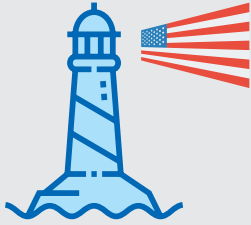
תחום עיסוק (באחוזים)

תחומי עיסוק לפי מספרי עולים

Emotional Attachment to Israel, UJA Federation New York (2024) ⁵

זרקור על ארה"ב

יהדות ארצות הברית, המונה כיום כ-7.5 מיליון נפש, מתאפיינת בפריסה גיאוגרפית רחבה ברחבי המדינה עם ריכוזי אוכלוסייה משמעותיים במדינות ניו יורק, קליפורניה, פלורידה וניו ג'רזי, המהווים מוקדי פעילות וקשר מרכזיים עבור המשרד.

בשלוש השנים האחרונות ניתן להבחין בגידול במספר העולים מארה"ב מידי שנה, מגמת גידול בעלייה מארה"ב- משנת 2023 (2,724) לשנת 2024 (3,409) עלייה של כ-25%, ומשנת 2024 לשנת 2025 (3,781) גידול נוסף של כ-11%. ניתן להסביר עלייה זו, בחלקה לפחות, במדיניות המשרד לעידוד עלייה ממדינות המערב.

עיקרי הפעילות והמענים המקצועיים:

- **הנגשת מידע בטרם-עלייה (Pre-Aliyah):** המשרד והארגונים השותפים פעלו להרחבת מערך כנסי ההסברה והייעוץ האישי במוקדי הקהילות היהודיות בארה"ב. המפגשים נועדו לספק מידע מפורט בנושאי תעסוקה, חינוך ודיוור, תוך שימוש בכלים דיגיטליים המאפשרים בחינת זכאות ותכנון צעדים ראשונים עוד בטרם ההגעה לישראל.
- **מסלולים מקצועיים וליווי ברישוי:** דגש מיוחד הושם על 'מסלולים ירוקים' לבעלי מקצועות חיוניים, בראשם רופאים ואנשי צוות רפואי. הפעילות כללה ליווי פרטני בתהליכי הרישוי המוקדמים והסרת חסמים בירוקרטיים, במטרה לאפשר שילוב מהיר ככל הניתן בשוק העבודה הישראלי.
- **מלווי עולים ברשויות (הפרויקטורים):** חוליה מרכזית במאמץ זה היא מערך מלווי העולים הפועלים בתוך הרשויות המקומיות המהוות מוקדי משיכה לעלייה מארה"ב. המלווים יוצרים קשר אישי עם העולים הפוטנציאליים עוד בחו"ל, ומסייעים להם בבחירת מוסדות חינוך, מציאת פתרונות דיוור ברשות והכנת הקרקע לקליטה חברתית וקהילתית.
- **תיווך וגיבור קהילתי:** המלווים פועלים כמתאמים בין העולה לבין אגפי הרשות המקומית והמוסדות השונים. בשל היכרותם המעמיקה עם שפת העולה ותרבותו, הם מסייעים בגישור על פערי תרבות ארגונית ומעניקים תחושת ביטחון וליווי אישי בשלבי ההתאקלמות הראשוניים ביישוב.
- **ליווי צעירים וסטודנטים:** באמצעות מינהל הסטודנטים ופעילות בקמפוסים, המשרד פועל להציג בפני צעירים את אפשרויות הלימודים והפיתוח המקצועי בישראל, תוך מתן מעטפת תמיכה אקדמית וכלכלית המותאמת לצורכיהם.

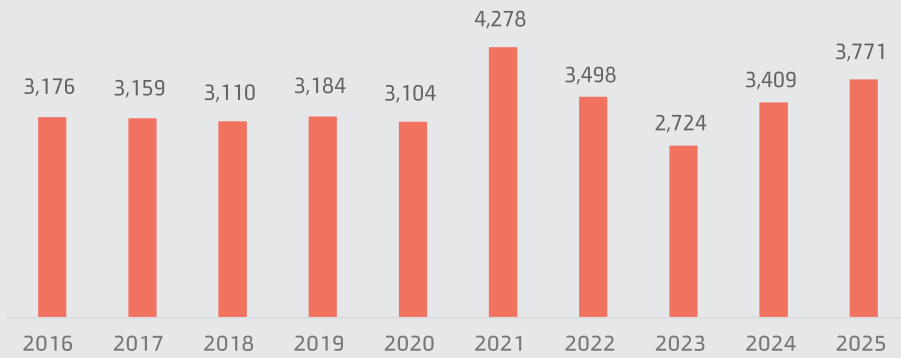
מדיניות זו, המשלבת בין הנגשה דיגיטלית מתקדמת לבין ליווי אנושי ואישי עד לרמת הרשות המקומית, מבטאת את שאיפת המשרד להעניק לעולים נחיתה רכה ככל הניתן. אנו מוסיפים לבחון ולטייב את הכלים הללו, מתוך הבנה כי חוויית הקליטה המוצלחת נשענת על היכולת לתת מענה מדויק וקשוב לכל עולה ומשפחה.

העלייה מארה"ב לאורך השנים

נתוני העלייה לאורך העשור האחרון משקפים את הקשר הרציף עם יהדות ארצות הברית ואת השפעת המשתנים הגלובליים על היקפי ההגעה לישראל. בין השנים 2016 ל-2020 נשמרה רמת עלייה יציבה של כ-3,100 עולים בשנה במוצע, כאשר בשנת 2021 נרשמה עלייה משמעותית לשיא של 4,278 עולים. לאחר ירידה מסוימת בשנת 2023, שבה הגיעו 2,724 עולים, ניכרת בשנתיים האחרונות מגמת התאוששות הדרגתית עם 3,409 עולים בשנת 2024 ו-3,771 עולים בשנת 2025. נתונים אלו, לצד פיתוח הממשקים הדיגיטליים והעמקת הליווי האישי ברמת השלטון המקומי, מהווים את התשתית לפעילות המשרד בקרב עולי ארצות הברית במטרה להקל על תהליך התאקלמותם בחברה הישראלית.

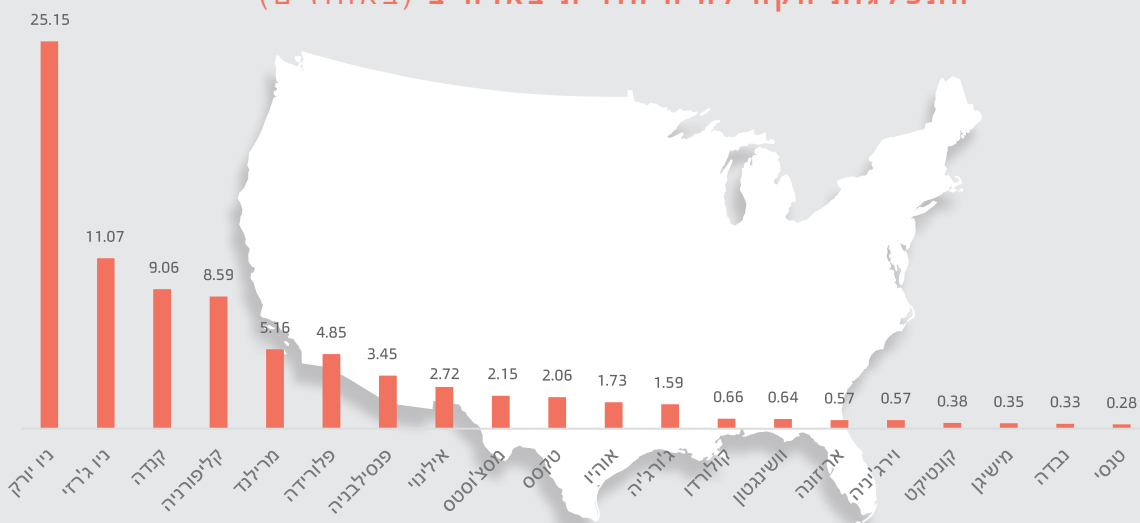
מספר העולים מארה"ב

התפלגות עולים מארה"ב לפי מדינה

הקהילה היהודית בארצות הברית מתרכזת במספר מדינות מרכזיות. המדינה בעלת הריכוז הגבוה ביותר היא ניו יורק, המהווה כ-25% מכלל יהודי ארה"ב. אחריה ניצבת ניו ג'רזי עם כ-11%, קליפורניה עם כ-9% ופלורידה עם כ-5%. מדינות נוספות בעלות נוכחות משמעותית הן מרילנד (5%) ופנסילבניה (3%). שאר הקהילה היהודית מפוזרת ברחבי המדינות בשיעורים נמוכים משמעותית (מתחת ל-3%).

התפלגות הקהילה היהודית בארה"ב (באחוזים)

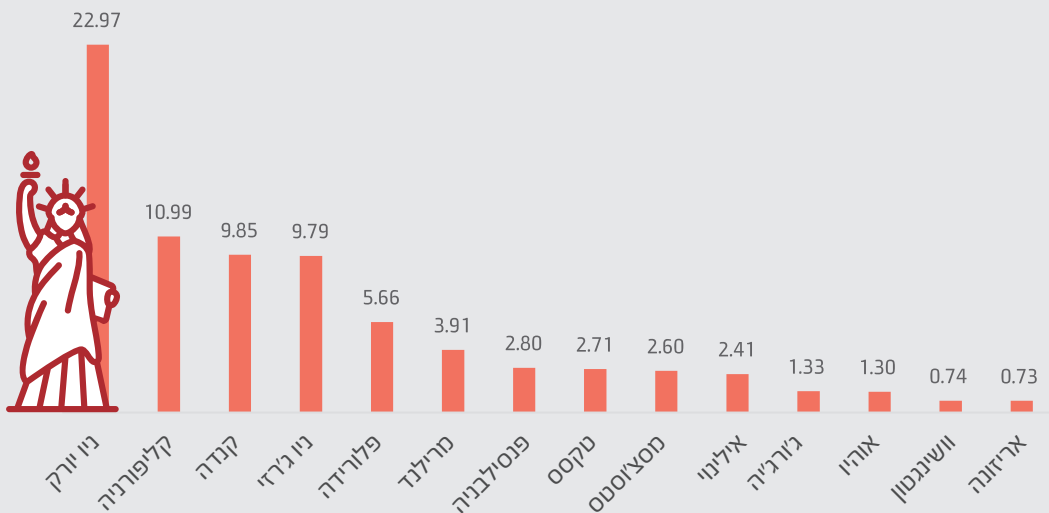

בבחינת נתוני העלייה המעשיים, מדינת ניו יורק סיפקה את שיעור העולים הגבוה ביותר - כ-23%. אחריה ניצבות ניו ג'רזי עם כ-11%, קנדה וקליפורניה עם כ-10% ומרילנד עם כ-6%. השוואת הנתונים מאפשרת לזהות את רמת מימוש הפוטנציאל לעלייה מכל מדינה:

- **מדינות בעלות מתאם גבוה:** בניו יורק ובניו ג'רזי קיימת הלימה כמעט מלאה בין שיעורם באוכלוסייה לבין שיעור העולים מהן, מה שמעיד על יציבות ביחס שבין גודל הקהילה למספר המגיעים לישראל.
- **מדינות בעלות שיעור עלייה גבוה ביחס לאוכלוסייה:** במדינות קליפורניה ומרילנד נרשמו שיעורי עלייה גבוהים ממשקלן הדמוגרפי. קליפורניה, המהווה כ-9% מהאוכלוסייה, אחראית לכ-10 מהעולים; מרילנד, המהווה כ-5% מהאוכלוסייה, אחראית לכ-6% מהעולים.
- **מדינות בעלות שיעור עלייה נמוך ביחס לאוכלוסייה:** בקרב מספר קהילות גדולות נרשמו שיעורי עלייה נמוכים ביחס למשקלן באוכלוסייה היהודית הכללית. בעוד הפערים אינם משמעותיים מאחר ומדובר במדינות עם שיעורים נמוכים מלכתחילה, הפער הבולט ביותר מופיע בפלורידה, המהווה כ-5% מהאוכלוסייה בארה"ב, אך אחראית לכ-4% מהעולים בלבד.

נתונים אלו מצביעים על כך שבעוד מוקדי האוכלוסייה בצפון-מזרח ובחוף המערבי שומרים על שיעורי עלייה התואמים או עולים על משקלם הדמוגרפי, במדינות כגון פלורידה, וכן מדינות בהן שיעור היהודים נמוך יחסית, הסיכויים לעזוב את ארצות הברית ולבצע עלייה נמוכים יותר.

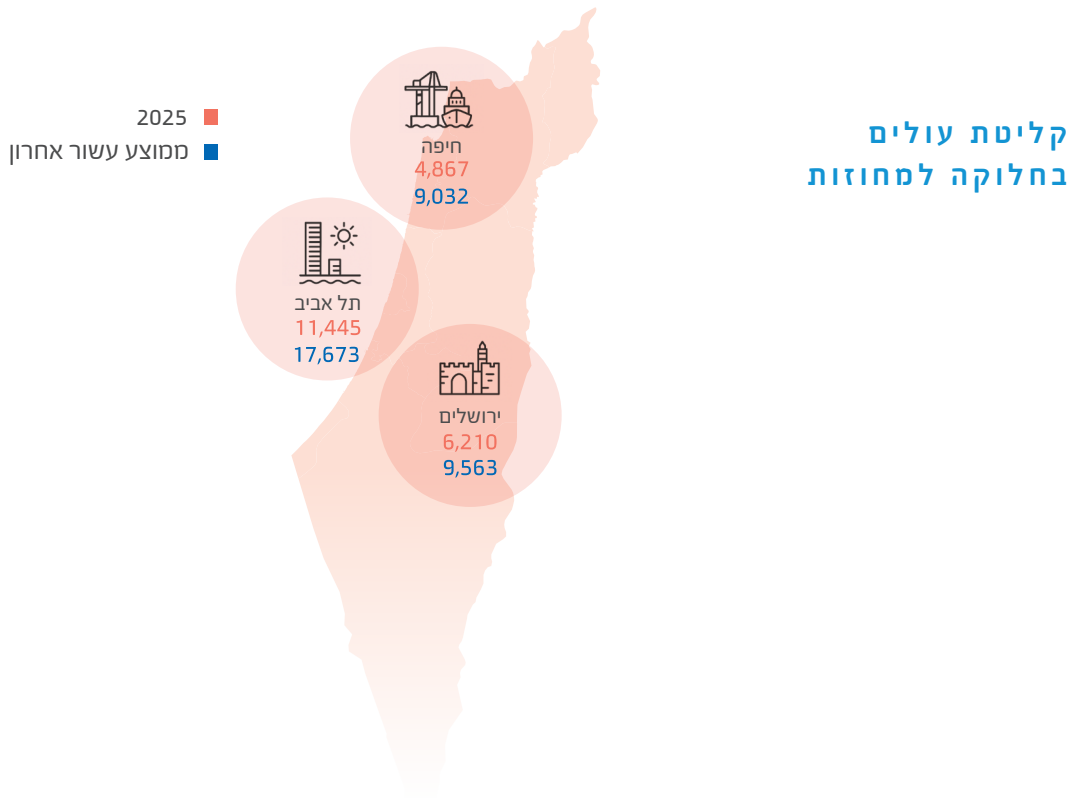
שיעור עלייה (באחוזים)

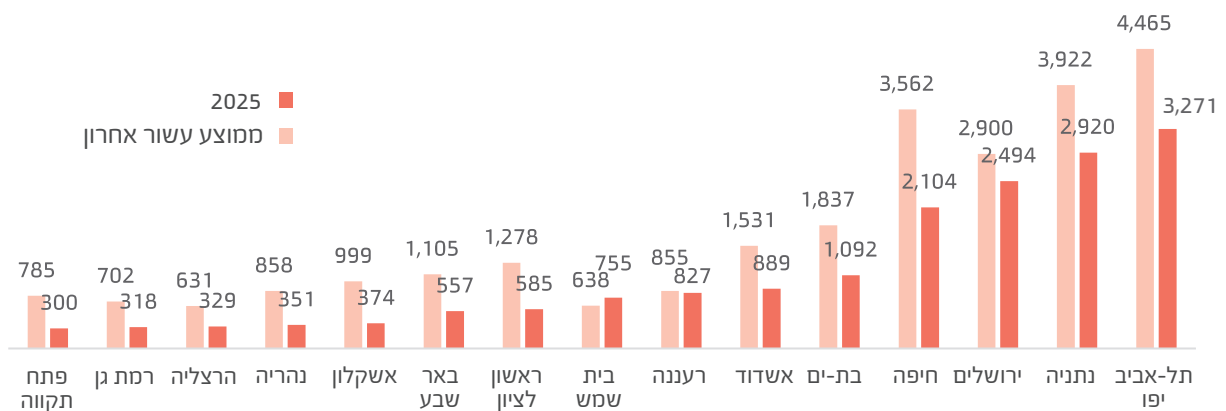
השתלבות והמשכיות: מגמות קליטה

מפת קליטת עולים

העדפות המגורים של העולים בשנת 2025 מראה כי עולים מעדיפים להתגורר באזורי ביקוש. בהתאם, מחוז תל אביב והמרכז הינו המחוז המוביל בפער ניכר מבחינת העדפות העולים כך שבשנת 2025 נקלטו בו 11,445 עולים - כמעט כפול ממחוז הדרום וירושלים (6,210) ויותר מפי שניים ממחוז חיפה והצפון (4,867). עם זאת, יש לשים לב כי יתכן שהמספרים הנמוכים (ביחס לשנים קודמות) של מחוז הצפון נובעים מהתמשכות המלחמה בזירה הצפונית.

ישוב קולט - כלל העולים

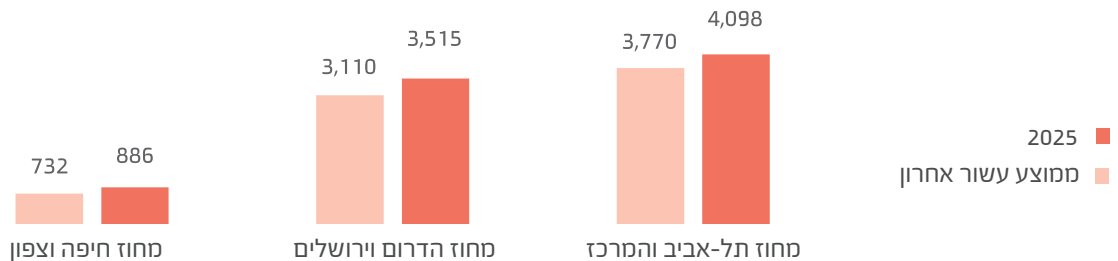

ברזולוציה העירונית, מפת הקליטה הכללית מבוססת על ארבע ערים אשר מהוות את בסיסי הקליטה המועדפים ביותר על ידי העולים - תל אביב-יפו עם 3,271 עולים, נתניה עם 2,920 עולים, ירושלים עם 2,494 עולים וחיפה עם 2,104 עולים. זאת, בעוד שמרבית ערי הפריפריה מושכות היקפים נמוכים של עולים מעניין לראות שבעוד שישנה ירידה כללית בקליטת עולים בכלל הישובים, הערים בית שמש ורעננה מצליחות לשמור על כמות דומה של עולים לאורך השנים כך שמשקלן היחסי במפת הקליטה נשמר ואף מתעצם, כאשר בית שמש מציגה את הגידול המשמעותי ביותר במספרי העולים לעומת ממוצע העשור.

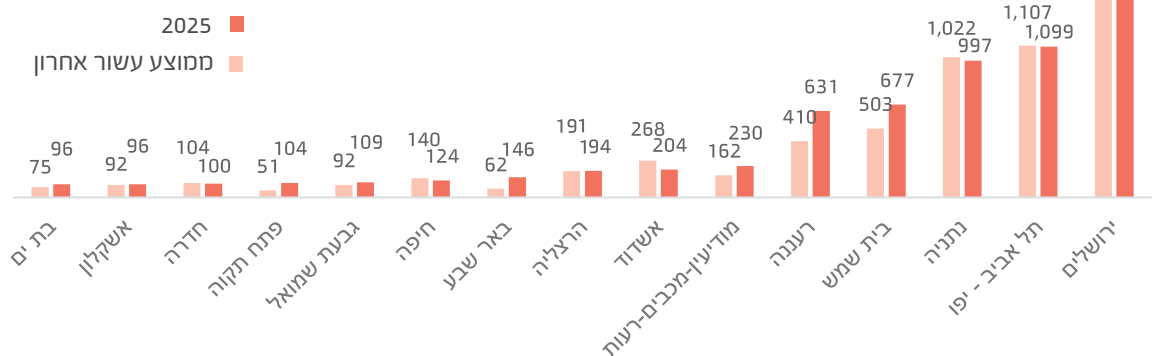
בבחינת העדפות מגורים של עולים לפי ארץ מוצאם נראה שגם בקרב עולים ממדינות המערב, אותן שלוש הערים המובילות זהות בראש הטבלה, אבל בסדר שונה. כך עולים אלה מציגים העדפה למגורים במחוז דרום וירושלים, ובפרט בעיר ירושלים (עם כ-1,805 עולים) - כ-40% מהעולים ממדינות אלה נקלטים במחוז. מנגד, מחוז חיפה והצפון, המהווה יעד לכחמישית מכלל העולים, מרכז פחות מ-11% מעולי המערב (886 עולים בלבד). כמו כן, בעוד שערים כמו בית שמש (677 עולים מהמערב) ורעננה (631 עולים מהמערב) המדורגות במרכז הטבלה הכללית, מתגלות כמוקדים מרכזיים לקליטת עולים ממדינות המערב, ערים כחיפה (124 עולים) ובת ים (96 עולים) הממוקמות בצמרת הקליטה הכללית, קולטות היקפים שוליים בלבד של עולים ממדינות המערב.

הנתונים מציגים שתי עליות מקבילות לישראל אשר לכל אחת העדפות מגורים שונות: המפה חושפת למעשה שני שווקי קליטה נפרדים שכמעט ואינם חופפים: בבחינת כלל העולים נראה שהם נמשכים לתל אביב, נתניה וחיפה. לעומת זאת, עולים ממדינות המערב נמשכים לירושלים, בית שמש ורעננה. מדובר בהעדפות תרבותיות ודתיות שונות, ובצרכי שירות שונים לחלוטין.

קליטת עולים מארצות המערב - בחלוקה למחוזות

עולי ארצות המערב - ישוב קולט

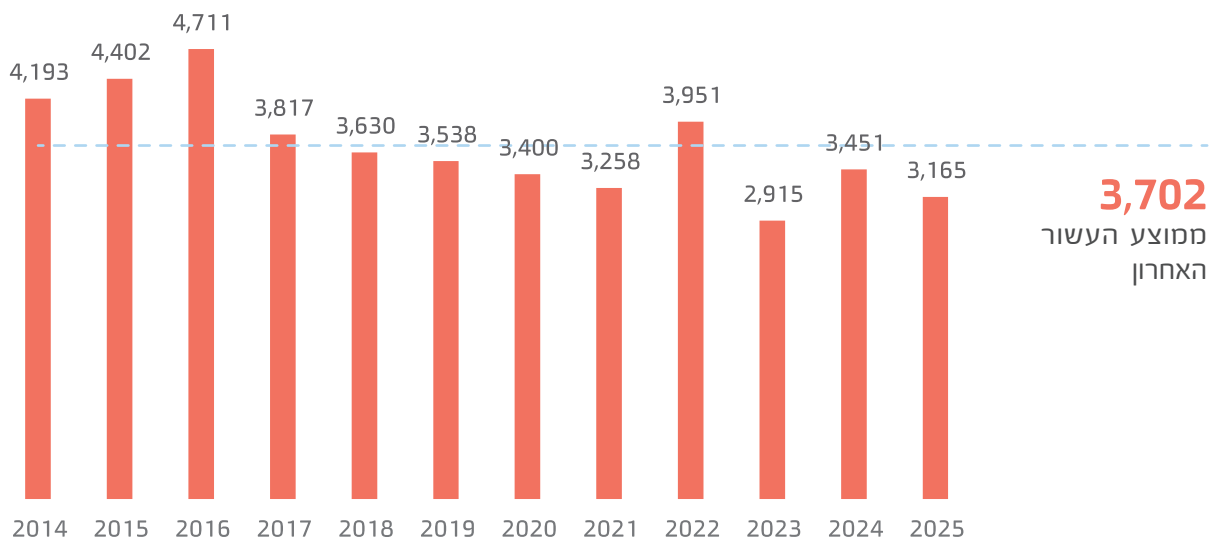
גיוס לצה"ל

שירות בצה"ל מהווה אבן דרך חשובה להשתלבות בחברה הישראלית, וביתר שאת עבור עולים חדשים. בשנת 2025 התגייסו לצה"ל 3,165 עולים, נתון המשקף את המגמה שאנו עדים לה בעשור החולף בכללותו - ירידה בהיקפי הגיוס בהשוואה לשנת השיא ב-2016 (נתון הגבוה ב-48.8%, שהם 1,546 מתגייסים יותר מאשר בשנת 2025). אולם, בשנת 2022 ראינו גידול של 21.3% (+693) במספר החיילים העולים, שניתן לייחס לפרוץ המלחמה באירופה וגל העלייה המשמעותי מרוסיה ואוקראינה באותה השנה. מנגד, בשנת 2023 נרשמה ירידה של 26.2% (-1,036), אשר ניתן להניח כי היא קשורה לפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" למרות שפרצה רק ברבעון האחרון.

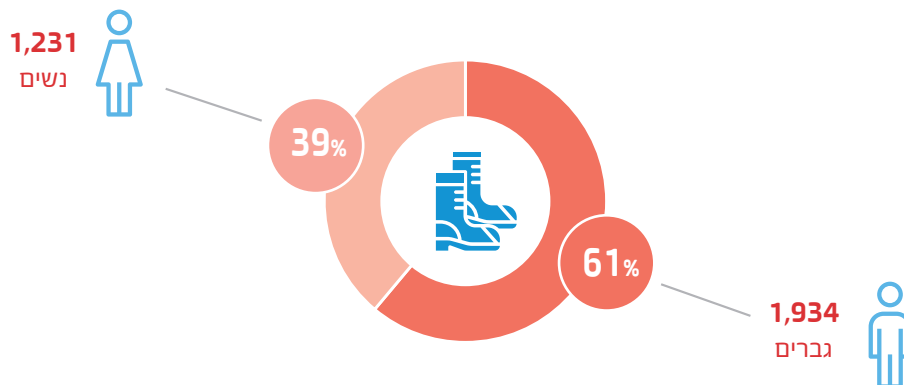
חרף המלחמה, בשנה שלאחר מכן נרשם גידול של 18.4% (+536) במספר החיילים העולים. ניתן להסביר גידול זה באמצעות התעוררות ומוטיבציה בקרב יהודי התפוצות לשירות צבאי וקרבי בעקבות המלחמה לצד קיום תהליכי גיוס שנדחו משנת 2023. נתון זה משקף ירידה של 8.3% ביחס לשנת 2024.

מבין המתגייסים החלוקה המגדרית עומדת על כ-61% גברים לעומת כ-39% נשים.

עולים מתגייסים (לפי שנה)

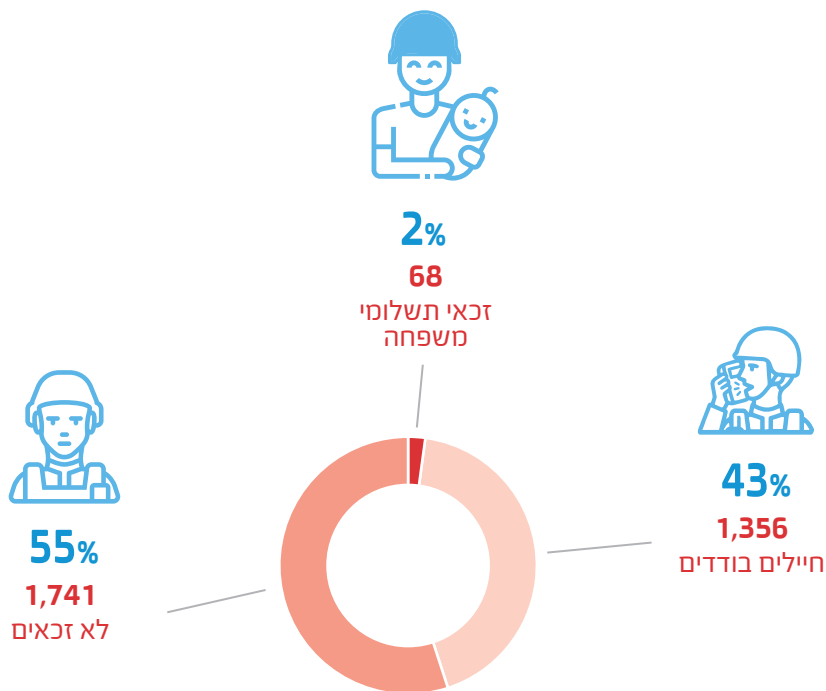

עולים מתגייסים (לפי מגדר)

מבחינת סטטוס הזכאות לסיוע מוגדל מטעם המשרד. כ-43% נוספים מהמתגייסים בשנת 2025 היו חיילים בודדים וזכאים לזכויות תוספתיות בגין הסטטוס המשפחתי בו נמצאים בארץ. עם זאת, כ-2% בלבד מהחיילים העולים מוגדרים כזכאי תשמי"ש (תשלומי משפחה), מה שעשוי להעיד על מצבם הטוב של החיילים העולים מבחינה כלכלית.

הרכב מתגייסים (לפי סטטוס)

בבחינת ארצות המוצא מהם מגיעים העולים המתגייסים, עולה תמונה ברורה כי ארצות הברית מובילה עם 654 מתגייסים. אחריה ברשימה: רוסיה (549), אתיופיה (534), אוקראינה (294) וצרפת (188). יצויין כי נתונים אלו משקפים שינוי משמעותי בארצות המוצא של העולים המתגייסים - אתיופיה נהגה להוביל את רשימת ארצות המוצא עם כ-1,000 חיילים עולים מידי שנה, אך בשנת 2025 הציגה ירידה של כ-43% במספרם. נתון זה עשוי להעיד על קליטתם והתבססותם של עולים מאתיופיה בישראל, כך שבשנת 2025 הם אינם עונים עוד על הגדרת "עולה" בבואם להתגייס.

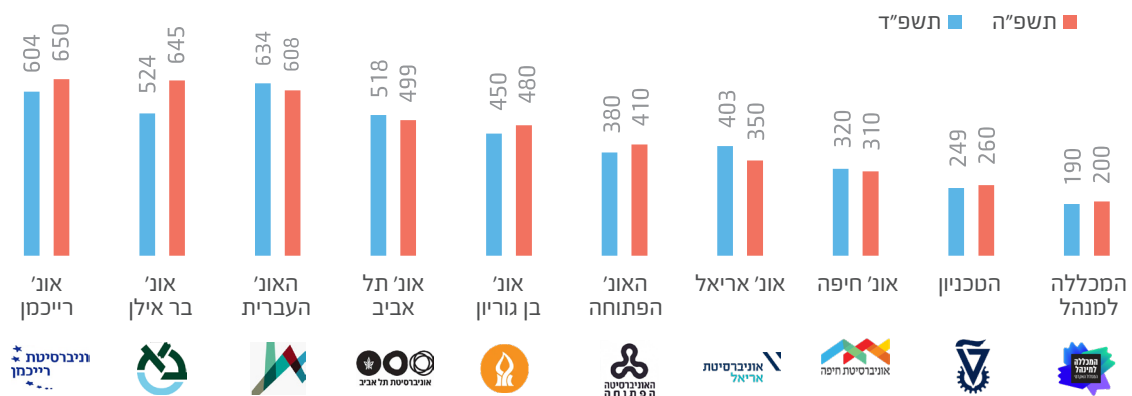

סטודנטים

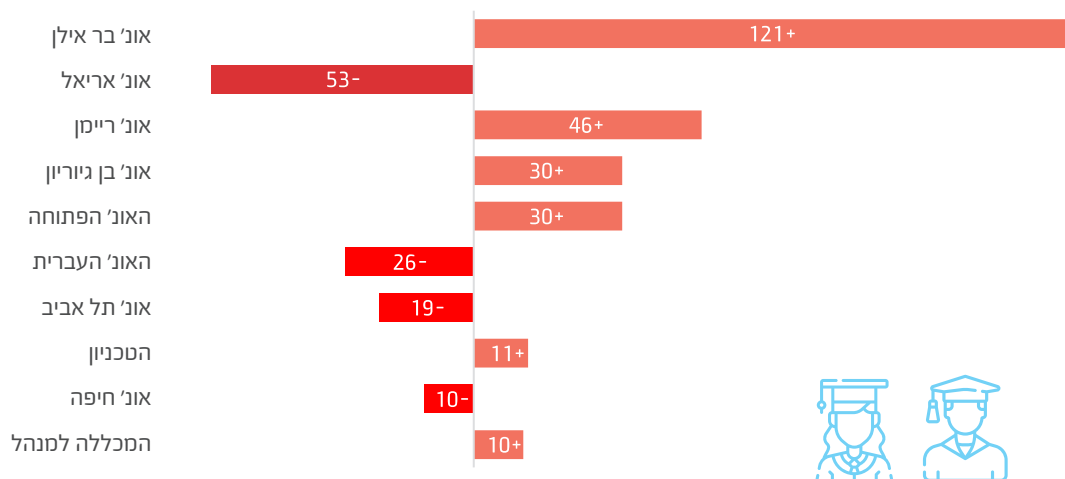
בשנת הלימודים תשפ"ה, שמרביתה הייתה מקבילה לשנת 2025 הלוועזית, נרשמה מגמה חיובית במספר הסטודנטים העולים במוסדות להשכלה גבוהה. בסך הכל, נרשמו ללימודים במוסדות השונים בישראל 5,535 סטודנטים נתון המשקף צמיחה של כ-3.2% (תוספת של 171 סטודנטים) לעומת שנת תשפ"ד.

אולם, בבחינת המוסדות המועדפים על סטודנטים עולים ניתן לראות שונות רבה. אוניברסיטת רייכמן מובילה את טבלת הרישום עם 650 סטודנטים, ומיד אחריה אוניברסיטת בר אילן עם מספר דומה (645 סטודנטים). יתרה מכך, אוניברסיטת בר אילן מציגה את הזינוק המספרי הגבוה ביותר לעומת אשתקד, עם תוספת מרשימה של 121 סטודנטים, ואחריה אוניברסיטת רייכמן עם גידול של 46 סטודנטים. מנגד, ישנן אוניברסיטאות מרכזיות אשר חוו בשנת תשפ"ה ירידה בכמות הנרשמים אליהן: הירידה הבולטת ביותר נרשמה באוניברסיטת אריאל (ירידה של 53 סטודנטים), ואחריה באוניברסיטה העברית (ירידה של 26 סטודנטים) ובאוניברסיטת תל אביב (קטון של 19 סטודנטים). נתונים אלו מצביעים על כך שהגידול הארצי אינו רוחבי, אלא נובע מהעדפה ברורה למוסדות ספציפיים שהצליחו למשוך אליהם כמות משמעותית של סטודנטים עולים השנה.

השוואת 10 המוסדות המובילים

10 המוסדות עם השינוי הגדול ביותר (תשפ"ד לתשפ"ה)

סיועים ישירים

מערך הסיוע הישיר של משרד העלייה והקליטה מהווה תשתית מרכזית בהליך הקליטה הראשונית, שכן מאפשר 'נחיתה רכה' והשתלבות מיטבית של העולים והתושבים החוזרים בחברה ובמשק הישראלי. מערך זה פועל לצד השקעה מאסיבית בתקציבים נוספים, רבים יותר, בסיועים שאינם ישירים. בבסיס מדיניות הסיועים הישירים עומדת התפיסה כי קליטה מוצלחת מבוססת, בין היתר, על מעטפת הוליסטית. כל עולה חדש ותושב חוזר לישראל זכאי לסל סיועים שונה המותאם אישית למאפייניו ולצרכיו, בהתחשב בקבוצת הגיל בה נמנים בני הבית, ההרכב המשפחתי, ועד למצבו התעסוקתי והשכלתי.

בראש ובראשונה, זכאי כל עולה ל'סל קליטה' המוענק באופן אוטומטי ומיידי עם ההגעה לנתב"ג, ונועד להעניק מרחב נשימה כלכלי בראשית הדרך. לצדו, מעמיד המשרד סיועים ממוקדים, שמטרתם לגשר על הפערים בקרב העולים ולעודד צמיחה של המשק: החל מהסרת חסמי שפה באמצעות לימודי עברית, דרך עידוד מצוינות אקדמית במימון שכר לימוד ומעטפת לימודית וחברתית ועד לתכניות מקצועיות לקידום תעסוקת רופאים ושילוב עולים במקצועות חיוניים. בנוסף, המשרד מקצה משאבים ייעודיים לחיזוק אוכלוסיות ספציפיות, בהן חיילים עולים בודדים ויוצאי אתיופיה. הקצאת המשאבים מאזנת בין זכאות רחבה ושוויונית לבין מענים פרטניים ומקצועיים, המאפשרים לכל עולה ותושב חוזר למצות את הפוטנציאל הטמון בהם בדרך להצלחה בישראל.

מתוך הבנת הערך המכריע הטמון בסיוע מדויק, המשרד פועל לשיפור הרכבי הסיוע והנגשתם בערוצים דיגיטליים מתקדמים כבר בשלבי טרום-העלייה. תהליך זה הופך את מערך הסיוע לכלי אסטרטגי המעניק לעולים נחיתה רכה ומעצים במקביל את תרומתם המשמעותית לחברה ולכלכלה בישראל.

מספר העולים שקיבלו סיוע ישיר

בין השנים 2016 ל-2025, חולקו מענקי סיוע וסלי קליטה למאות אלפי עולים ותושבים חוזרים. המשרד ניהל מערך תמיכה משמעותי עבור עולים שהגיעו מרוסיה (כ-109,000 מקבלי סיוע) ומאוקראינה (כ-52,500 מקבלי סיוע), במיוחד נוכח הצורך במתן מענה מהיר בתקופות משתנות. בנוסף, ניתנו מענקי סיוע לעולים מארה"ב (כ-34,300 זכאים) ומצרפת (כ-26,300 זכאים), וכן למגיעים מבריטניה (כ-5,860) ומקנדה (כ-4,380), מתוך מטרה לסייע בהתאקלמותם המקצועית והאישית. לצד העולים מרוסיה ומדינות המערב, המשרד העניק תמיכה כלכלית מותאמת לעולים מבלארוס (כ-9,000), למגיעים ממדינות דרום אמריקה כגון ארגנטינה וברזיל (כ-10,000 זכאים במצטבר), וכן המשיך במתן סיוע ייעודי במסגרת התוכנית הלאומית ליוצאי אתיופיה (כ-16,907 מקבלי סיוע).

המגוון הרחב של מדינות המוצא והבדלי הגילאים בין העולים - מצעירים ועד פנסיונרים - חייבו את המשרד לקיים פעילות מנהלית גמישה וקשובה. המשרד פעל לוודא כי המשאבים הכלכליים אשר יועדו לסיוע ישיר, יועברו ביעילות ובדיוק, מתוך הכרה בחשיבותה של התמיכה הכספית כמשענת חיונית בתהליך ההתאקלמות הראשוני בישראל.

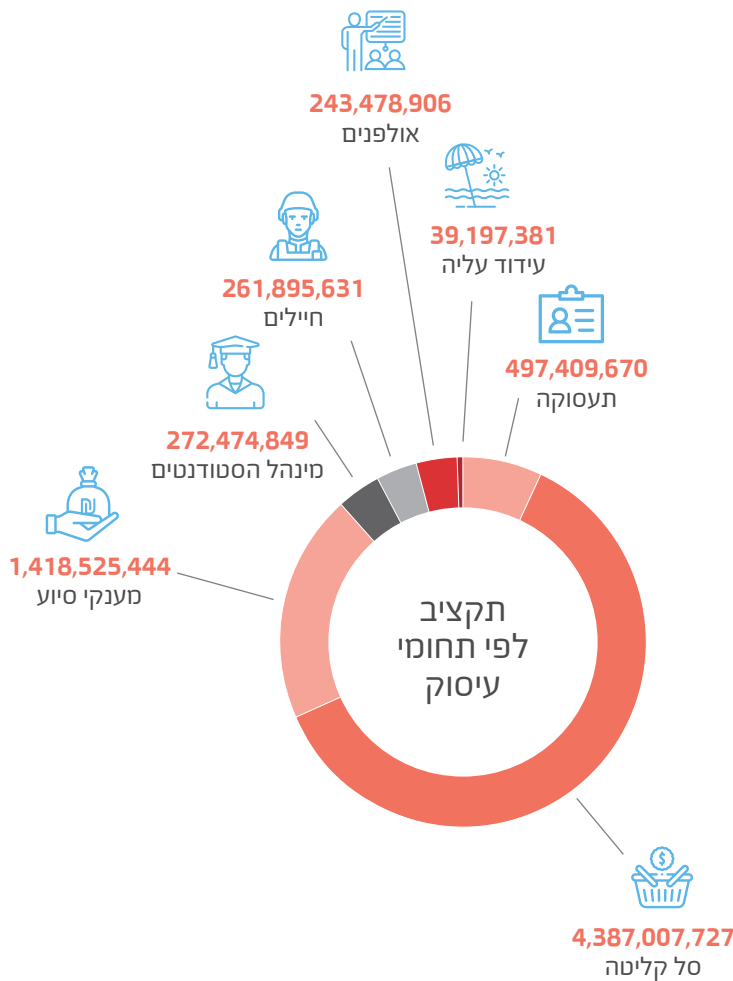
מספר מספר הזכאים בין השנים 2016-2025

סכומי הסיוע הישיר

הקצאת משאבי המשרד לאורך העשור האחרון משקפת את סדרי העדיפויות המקצועיים ואת המחויבות להענקת מעטפת כלכלית יציבה לעולים. ניתוח תקציבי הסיוע הישיר מצביע על חלוקה מאוזנת בין תמיכה בסיסית רחבה לבין השקעה בכלים המקדמים עצמאות והשתלבות מקצועית.

כפי שעולה מהנתונים, המרכיב התקציבי המרכזי במערך הסיוע הוא סל הקליטה (כ-4.3 מיליארד ש"ח), המהווה את העוגן הכלכלי הראשוני עבור כל עולה. לצדו, המשרד הקצה משאבים משמעותיים להבטחת ביטחון סוציאלי, הכוללים, בין השאר, מענקים לנזקקים (כ-209.5 מיליון ש"ח) ומתן דמי הסתגלות ייעודיים לעולים שהגיעו ממדינות במצבי חירום (כ-204 מיליון ש"ח). חלק בלתי נפרד מהסיוע הופנה לפיתוח ההון האנושי והסרת חסמים בשוק העבודה כפי שניתן לראות כדלקמן:

במקביל לסיוע הרוחבי, המשרד המשיך במתן מענה מותאם לאוכלוסיות בעלות צרכים ייחודיים, תוך הקצאת משאבים לשירותי רווחה, תמיכה בחיילים עולים ומימוש תכניות הסיוע לעולי אתיופיה. תמהיל תקציבי זה מבטא את השאיפה להעניק לכל עולה את נקודת הזינוק המתאימה לו ביותר, תוך ניהול אחראי של המשאבים הציבוריים המופנים לקליטה.

השתלבות של עולי ישראל

ניתוח רב-ממדי¹

¹ המחקר נערך בסביבת המחקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהתבסס על קובצי רשומות פרט שהוכנו לצורך ביצוע המחקר על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ושמהם הושמטו פרטי זיהוי.

הסתגלות והיטמעות בשוק העבודה

כאמור, תהליך קליטת העולים בישראל אינו תהליך ליניארי, אלא מהלך רב-ממדי ומתמשך של הסתגלות רגשית, כלכלית וחברתית. דינמיקה זו מושפעת משילוב של משתנים, בהם ותק בארץ, ארץ המוצא, גיל העולה ושלב החיים בו הוא נמצא.

פרק זה יבחן את מסע ההשתלבות של העולה במשך 15 השנים הראשונות בארץ תוך בחינת הפערים בתחומי חיים מרכזיים שפה, תעסוקה, דיור, תחושת שייכות ועוד. זאת, תוך זיהוי תהליכי עומק המושפעים מגורמים שונים ומשפיעים על איכות הקליטה.

תמונת המצב בפרק זה מבוססת על נתונים מנהליים שמקורם במערכות משרד העלייה והקליטה ובלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לצד נתונים סובייקטיביים שמקורם בסקרים מהשנתיים האחרונות שבוצעו ונותחו על ידי המשרד.

מנועי צמיחה: העולים בשוק התעסוקה הישראלי

נקודת המוצא של עבודת המשרד היא שעולים מהווים נכס לשוק העבודה הישראלי. רבים הם בעלי השכלה גבוהה (כ-43% מתוך כלל העולים בגילאי העבודה לעומת כ-30% בשאר האוכלוסייה) והון מקצועי, אך פעמים רבות היכולות אינן מתורגמות להשתלבות איכותית בשוק העבודה. פערי שפה, העדר הכרות עם תרבות העבודה הישראלית, העדר רשת מקצועית, התמודדות עם אתגרי רישוי ועוד, מהווים חסמים שמונעים השתלבות איכותית או מאריכים את תקופת התחלת העבודה במקצוע מותאם כישורים ויכולת השתכרות.

מניתוח מגוון נתונים הקשורים בתעסוקה עולה כי שוק העבודה בישראל מציב לעולים ככלל נקודת פתיחה לא פשוטה, אך ישנה מגמה של התפתחות לאורך השנים המצמצמת את הפער למול האוכלוסייה הוותיקה.

התפתחות השכר וההכנסה²

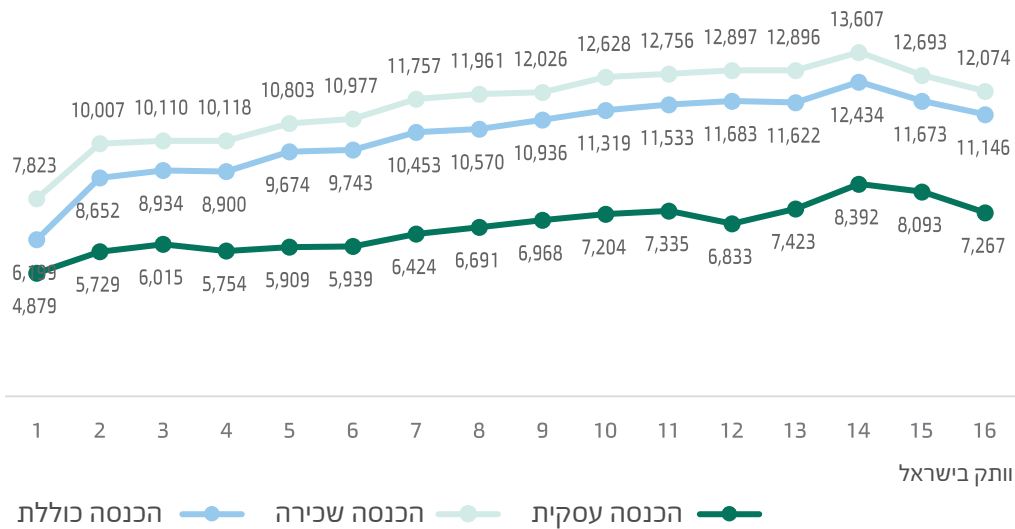
בניתוח רמות השכר באוכלוסייה נהוג להבחין בין הכנסה כוללת לבין הכנסה שכירה. הכנסה כוללת מקיפה את כלל מקורות ההכנסה, הן מעבודה שכירה והן מעבודה כעצמאי, בעוד שהכנסה שכירה מתייחסת לרכיבי השכר, המשכורת והתשלומים הנלווים המשולמים על ידי המעסיק. על מנת להציג תמונה מלאה של רמות השכר בקרב העולים, תשמר הבחנה זו לאורך כל הפרק.

בקרב העולים, ההכנסה הכוללת הממוצעת, נכון ל-2023, עמדה על כ-9,911 ש"ח, ואילו ההכנסה השכירה הממוצעת עמדה על כ-11,134 ש"ח. להשוואה, השכר הממוצע בכלל המשק עמד על כ-16,200 ש"ח באותה שנה.

² נתוני 2023

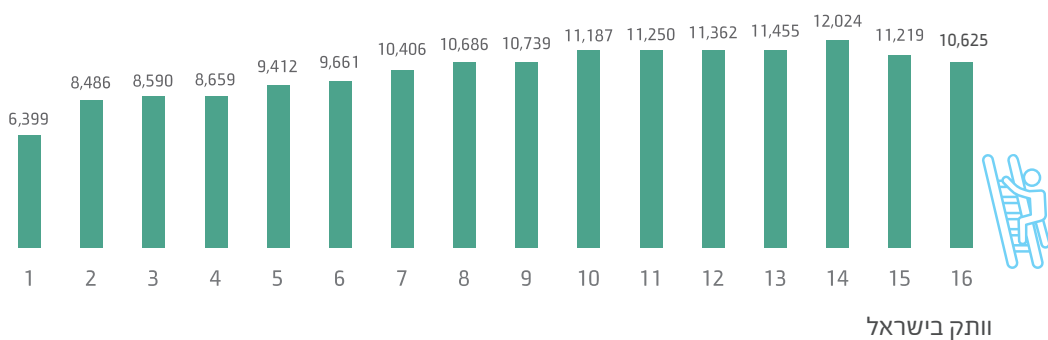

הכנסת העולים לפי שנות וותק בישראל

עולים בעלי הכנסה מעבודה כעצמאים מהווים כ-10% מכלל העולים המועסקים, ונתון זה נותר יציב לאורך שנות וותק שונות של העולים בישראל. שיעור זה נמוך מחלקם של העצמאים בכלל המשק, העומד על כ-13.5%, כאשר הכנסתם העסקית הממוצעת של העולים נאמדת ב-6,486 ש"ח. נתוני החציון נמוכים מהממוצע, כפי שניתן לצפות, אך מציגים מגמה דומה לאורך השנים; כך למשל, ההכנסה החציונית מעבודה שכירה עמדה על 8,309 ש"ח, בעוד שההכנסה הכוללת החציונית עמדה על 7,168 ש"ח. השנתיים הראשונות לשהות העולים בישראל מתגלות כתקופה הקריטית ביותר בתהליך ההתאקלמות הכלכלית, שכן מגמת העלייה בשכר נמשכת עד לשנה ה-14 לשהותם בארץ ומסתיימת בירידה קלה בשנות הוותק שלאחר מכן. בהקשר זה, המעבר מהשנה הראשונה לשנייה מאופיין בקפיצה של למעלה מ-2,000 ש"ח בשכר הממוצע למשרת שכיר, מ-6,399 ש"ח ל-8,486 ש"ח, המגיע עד לרמה של 12,024 ש"ח בשנת הוותק ה-14. לשם השוואה, השכר הממוצע למשרת שכיר בכלל האוכלוסייה עמד באותה תקופה על 12,860 ש"ח בחודש.

שכר ממוצע למשרת שכיר

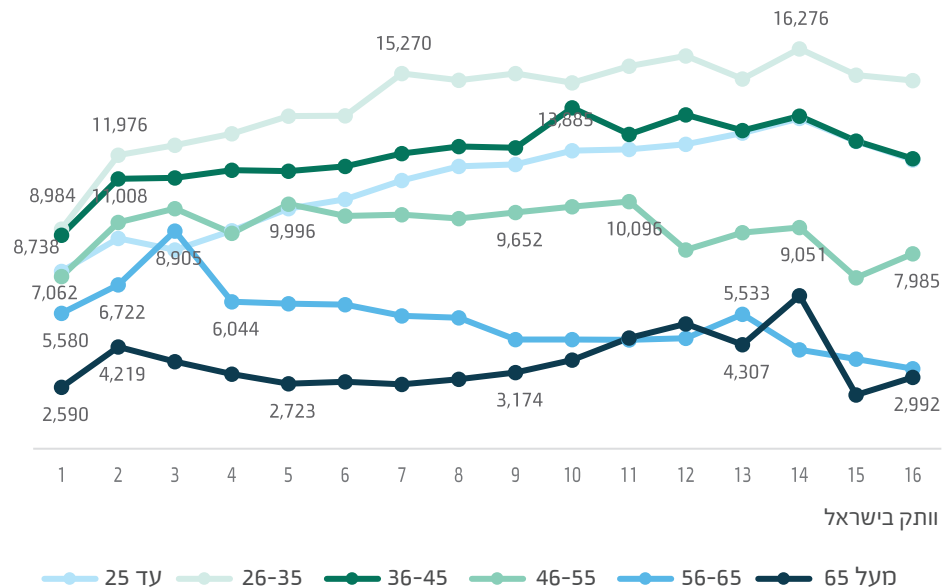
מתאם הגיל והשכר: חלון ההזדמנויות של הדור הצעיר

לפי הנתונים, ניכר כי גיל העלייה הינו בעל משקל משמעותי על פוטנציאל ההשתכרות של העולה לאורך השנים. קבוצת הגיל 26-35 בעת העלייה היא בעלת אופק ההשתכרות הגבוה ביותר; קבוצה זו מציגה מגמת עלייה עקבית בשכר, המגיעה לשיא של 16,276 ש"ח לאחר 14 שנות ותק בישראל. לעומתה, עולים המגיעים בגיל מבוגר יותר מתמודדים עם אתגרי השתלבות המשתקפים ברמות שכר נמוכות יותר ובקצב צמיחה מוגבל. כך למשל, בקרב קבוצת הגיל 46-55 ניכרת "תקרת זכוכית" כלכלית, כאשר הכנסתם הממוצעת מגיעה לשיא של כ-10,000 ש"ח בלבד ולאחר מכן אף חווה נסיגה מסוימת. התמונה הכללית המצטיירת מהגרף מטה מלמדת כי ככל שגיל העלייה צעיר יותר, כך גדלה היכולת למצות את פוטנציאל ההשתכרות במשק הישראלי, כאשר שנות הוותק הראשונות מהוות את תקופת הצמיחה המשמעותית ביותר עבור מרבית קבוצות הגיל.

הכנסה שכירה לפי גיל עלייה

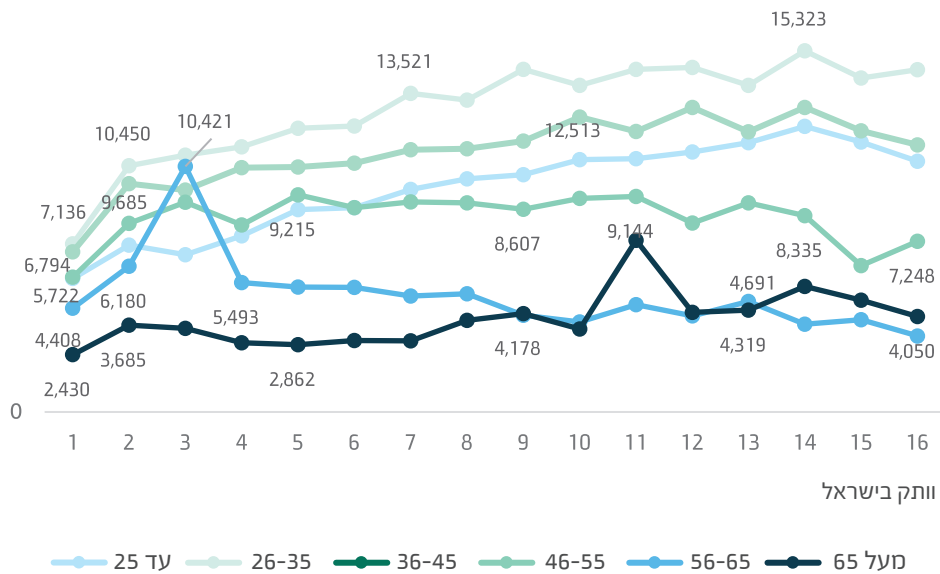

קבוצת הגיל 26-35 בעת העלייה היא בעלת אופק ההשתכרות הגבוה ביותר

הכנסה כוללת לפי גיל עלייה

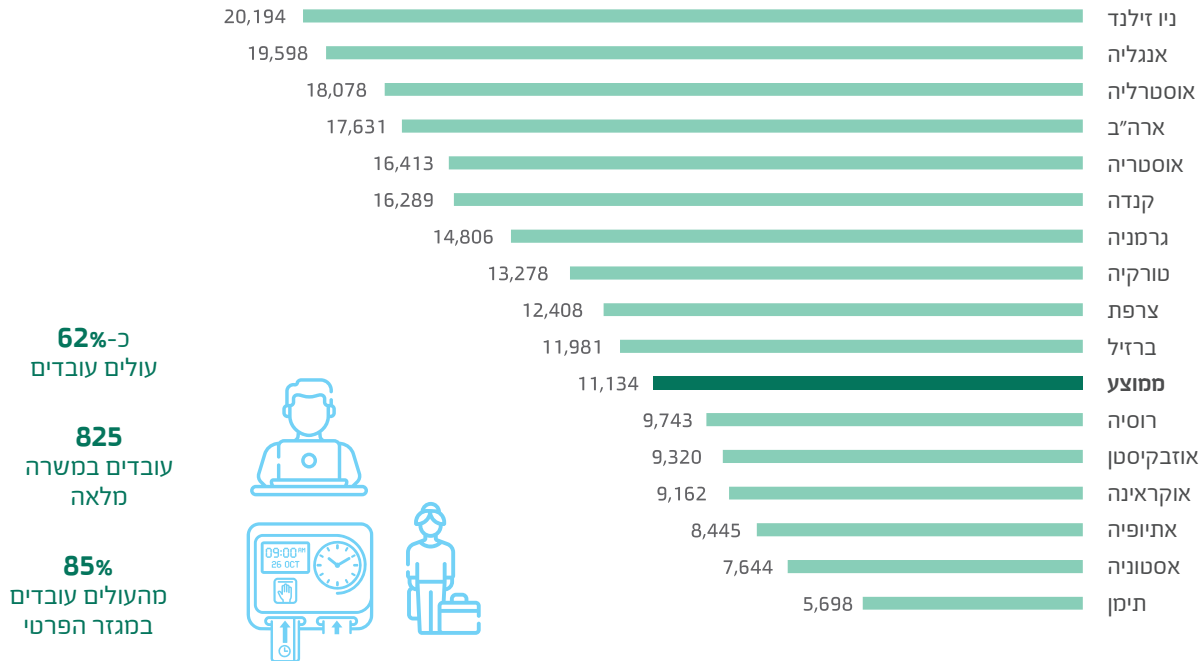
פערים בשוק העבודה, לפי מדינות מוצא

ניתוח רמות השכר לפי ארץ מוצא מצביע על שונות משמעותית בהכנסות העולים, כאשר השכר הממוצע הכללי - העומד על 11,134 ש"ח - מהווה מעין "קו הפרדה" מובהק בין קבוצות המוצא השונות. הנתונים מצביעים על מתאם בין מוצא ממדינות המערב ומדינות דוברות אנגלית לבין רמות שכר הגבוהות מהממוצע, כאשר בראש הדירוג ניצבים עולים מניו זילנד, אנגליה, אוסטרליה וארצות הברית. לעומת זאת, רמות שכר הנמוכות מהממוצע מאפיינות בעיקר עולים המגיעים ממדינות חבר העמים וממדינות מתפתחות.

*** שכר ממוצע לחודש לפי ארצות מוצא (בש"ח)**

סטטוס תעסוקתי, היקף משרה ומיקום העבודה

אחד הממצאים הבולטים מהנתונים הבוחנים סטטוס תעסוקתי (אבטלה, היקף משרדה וכד') בקרב עולים בין השנים 2018-2023, הוא שעולים נוטים להשתלב בשוק העבודה בשיעורים גבוהים יותר משאר האוכלוסייה³. בקרב העולים, כ-62% דיווחו שעבדו (נכון למועד הפקידה), לעומת 55% בלבד בשאר האוכלוסייה. כמו כן, העולים נוטים לעבוד יותר במשרה מלאה (82%) לעומת שאר האוכלוסייה (79%). בחלוקה לפי סוג מעסיק, 85% מהעולים עובדים במגזר הפרטי, לעומת 68% בקרב שאר האוכלוסייה, כאשר נצפה מיעוט יחסי במידת השתלבותם במגזר הציבורי או במלכ"רים.

בממוצע, העולים עובדים שעות רבות יותר - 26.85% מהעולים עובדים בין 45-49 שעות בשבוע, לעומת 15.81% בלבד בקרב שאר האוכלוסייה. נתוני היוממות מצביעים על כך שעולים נוטים יותר לעבוד ביישוב מגוריהם (48%), לעומת שאר האוכלוסייה (32%). יחד עם זאת, זמן ההגעה לעבודה של העולים הוא ארוך יותר - 59% מהעולים מדווחים על זמן נסיעה של בין חצי שעה עד שעה לעומת 23% בלבד בקרב שאר האוכלוסייה.

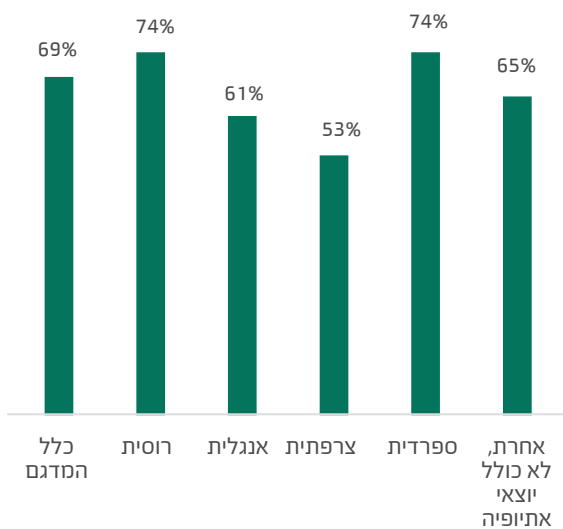
בסקר מעמיק שערך משרד העלייה והקליטה במהלך 2025 לטובת בחינת הקליטה בקרב כ-15,000 עולים⁴, עלה כי הסיבה העיקרית לחוסר תעסוקה בקרב בלתי מועסקים עד גיל 62 מתפלגת באופן הבא: 33% בעקבות סיבות אישיות; 31% דיווחו כי לא מצאו עבודה מתאימה; 26% לא עבדו עקב לימודים, כולל לימודי עברית ו-7% עקב שירות צבאי.

בהשוואה לפי קבוצות מוצא, נמצא כי דוברי רוסית וספרדית מאופיינים בשיעורי תעסוקה גבוהים יותר מאשר דוברי אנגלית וצרפתית.

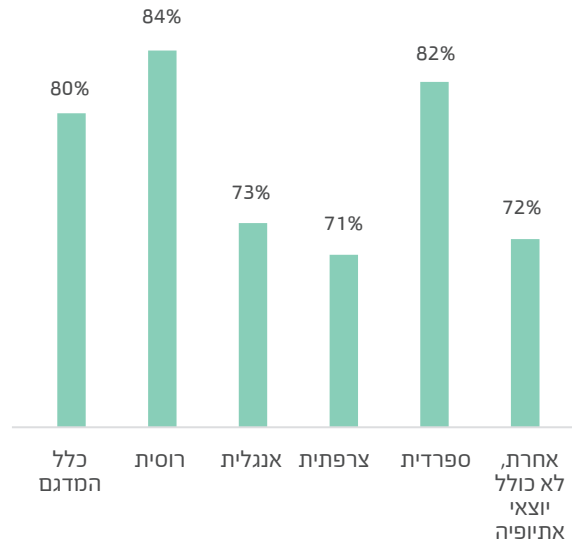
³ הנתון מתייחס עולים בגילאי העבודה שעלו לישראל החל משנת 2008 ואשר נפקדו בסקרי כוח אדם של הלמ"ס לשנים 2018-2023.
⁴ המחקר נערך באוגוסט 2025 ומבוסס על תשובות של 15,000 עולים בעלי וותק של 10 שנים.

שיעור מועסקים

שיעור מועסקים בקרב עולים בגילאי עד 62

תחומי העיסוק ומקצועות רישוי

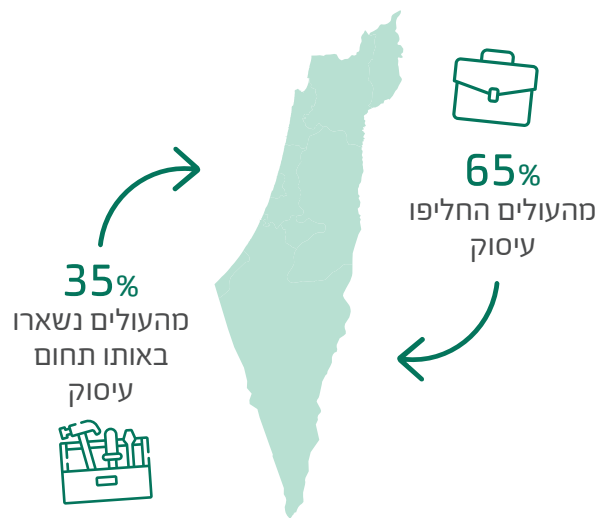
נכון לשנת 2025 תמהיל המקצועות בהם עוסקים העולים בטרם עלייתם מגוון ומורכב מבעלי מקצועות רישוי ובעלי מקצועות שאינם דורשים הליך רישוי בישראל. כך, תחום העיסוק המשמעותי ביותר בקרב העולים הינו שירותים, מסחר ושיווק (29%), טכנולוגיה והנדסה (13%), מדעי הרוח והחברה (8%), חשבונאות ומשפטים (8%), רפואה ופרה-רפואה (7%) וחינוך (6%). ניתן לראות שמתוך תחומי העיסוק המובילים מרביתם דורשים רישוי, מה שעלול להוביל לעיכוב בהשתלבותם בישראל.

גם דרך בחינת נתוני הענפים הכלכליים ניתן להבחין בפערים⁵. העולים מועסקים בשיעורים גבוהים בתחומים כמו: שירותי בריאות ורווחה, תעשייה, שירותי אירוח ואוכל ושירותי ניהול ותמיכה; בעוד ששאר האוכלוסייה מתרכזת יותר בענפים כמו: חינוך, מנהל ציבורי, מסחר ותיקון כלי רכב ושירותי מקצועיים, מדעיים וטכניים. מבחינת תחומי העיסוק, יש הרבה פחות עולים במשרות ניהול בהשוואה לשאר האוכלוסייה (21.2% לעומת 30.1% בהתאמה). כמו כן, יש מיעוט העולים המועסקים כפקידים ועובדי משרד (2.2% לעומת 7.8% בכלל האוכלוסייה).

לפי נתוני המשרד לשנת 2025 כ-32% מהעולים בגילאי העבודה הוכשרו בחו"ל במקצוע המחייב רישוי לצורך העסקה בישראל. בקרב קבוצה זו, התחומים הבולטים ביותר הינם מקצועות הטכנולוגיה וההנדסה (28%), חשבונאות ומשפטים (23%), רפואה ופרה-רפואה (21%) וחינוך (15%).

⁵ הנתון מתייחס לעולים בגילאי העבודה שעלו לישראל החל משנת 2008 ואשר נפקדו בסקרי כוח אדם של הלמ"ס לשנים 2018-2023.

עוד עלה במחקר שקיים המשרד בנובמבר 2024 בנושא תעסוקה כי מרבית העולים לא שומרים על תחום העיסוק אשר רכשו בחו"ל. 65% מהעולים החליפו תחום עיסוק לאחר שעלו לישראל, כאשר יותר מ- 50% מהעולים מעידים כי תכננו שינוי זה עוד לפני העלייה. במקצועות הרישוי, 70% מהעולים החליפו תחום עיסוק, כשבמקצועות ההנדסה והבנייה, רבים החליפו מקצוע במסגרת אותו תחום עיסוק. בסה"כ, נמדדה ירידה בעיסוק במקצועות רישוי לאחר העלייה לישראל. אנו תקווה כי בעקבות החלטת ממשלה להסרת חסמים לתעסוקת עולים- "אף על פי כן", שליבתה היא שילוב עולים במקצועות רישוי בישראל בסמוך לעלייתם כחלק מפעולות המשרד אחוז זה יצטמצם בעתיד.

חיפוש עבודה

השתלבותם של עולים חדשים בשוק התעסוקה הישראלי מלווה בשורה של אתגרים מורכבים, המשפיעים על יכולתם למצוא את פוטנציאל ההשתכרות וההון האנושי שהביאו עמם ארצה.

במונחי חיפוש עבודה⁶, נמצא ששתי הקבוצות, עולים וותיקים מחפשות עבודה בשיעורים דומים, אך ישנם הבדלים באופני החיפוש. העולים נוטים יותר להשתמש בשירותי כוח אדם, לעומת שאר האוכלוסייה אשר עושה יותר שימוש באינטרנט ובפניה ישירה למעסיקים. יחד עם זאת, נמצא כי משך חיפוש העבודה על ידי העולים הינו נמוך יותר.

להבדלים אלו עשויים להיות מספר הסברים: לעולים חדשים יש קושי מובנה בחיפוש עצמאי בשל פערי שפה ואתגרים נוספים המצוינים לעיל. על כן החיבור לחברות כ"א מקל על התנעת חיפוש העבודה ומאפשר קיצור זמנים ותהליכים. ככל הנראה, שיטת חיפוש זו נובעת מדחיפות להשתלב במהירות בשוק העבודה - עולים חדשים לעיתים קרובות מתמודדים עם קושי כלכלי גדול יותר ותחושת דחיפות להשתלב במהירות בשוק העבודה כדי להבטיח יציבות כלכלית עבורם ועבור משפחותיהם. זה עשוי להוביל לקבלת משרות פחות תואמות השכלה או כישורים, ובכך לקצר את זמן חיפוש העבודה. בנוסף, עולים רבים מוכנים לעבוד במשרות זמניות מתוך רצון להתקבל לשוק העבודה במהירות ולבנות בסיס כלכלי. נכונות זו עשויה להקטין את משך הזמן שהם מחפשים עבודה.

צרכים ואתגרים נוספים של העולים בתהליך חיפוש עבודה מתוך סקר של המשרד⁷:

- פיתוח נטוורקינג**

היעדר קשרים אישיים ומקצועיים בישראל מהווה קושי משמעותי בחיפוש ומציאת עבודה מתאימה.
- ליווי אישי וממוקד**

דרישה לליווי צמוד בתהליכי התעסוקה (במודל של "מנהל לקוח אישי"), צורך המודגש במיוחד בקרב עולים דוברי אנגלית וצרפתית.
- סיוע בהשמה איכותית**

צורך ביעוץ אקטיבי בחיפוש עבודה, הכנה לראיונות וליווי בתהליכי קבלה למשרות התואמות את כישורי העולה.
- הנגשת מידע בטרם-עלייה**

צורך בהרחבת המידע בנוגע לשוק העבודה המקומי ולשירותי התעסוקה עוד לפני ההגעה לישראל.
- פישוט הליכי רישוי**

המשך המאמץ להקלה ויעול של תהליכי הרישוי המקצועיים עבור עולים שהוכשרו בחו"ל.

כחלק מהבנת אתגרים מובנים אלו מספק המשרד מענים שנועדו לסייע לעולים לגשר על הפערים העומדים בפניהם בעולם התעסוקה, באמצעות מרכזי תעסוקה המקנים שירותי ייעוץ ואבחון תעסוקתי, הכשרות מקצועיות, לימודי עברית תעסוקתית מותאמת מקצוע ועוד. נוסף על כך, מציע המשרד שירותי ייעוץ ליזמות וסיוע בהשמה לרופאים ומדענים עולים.

⁶ הנתון מתייחס לעולים בניליא העבודה שעלו לישראל החל משנת 2008 ואשר נפקדו בסקרי כוח אדם של הלמ"ס לשנים 2018-2023.
⁷ נתונים אלו מתבססים על סמך המחקר שבוצע במשרד העלייה והקליטה ב-2024 בנושא תעסוקה.

בנוסף, העולים מחזיקים ברמת השכלה גבוהה ביחס לכלל האוכלוסייה בישראל; שיעור בעלי התואר הראשון בקרב העולים עומד על 24.3% (לעומת 18.2% בכלל האוכלוסייה), תואר שני על 16.5% (לעומת 10.2%) ותואר שלישי על 1.8% (לעומת 1.1%). למרות נתונים אלו, קיים פער משמעותי בין רמת ההשכלה לבין העיסוק בפועל, כאשר כ-26% מהעולים מדווחים על אי-התאמה בין השכלתם למקום עבודתם, לעומת 15% בלבד בקרב שאר האוכלוסייה. ייתכן שהפער הזה נובע מקשיי הסתגלות לשוק העבודה המקומי או מאי-הכרה בהשכלה זרה, מה שמוביל לכך שעולים נדרשים לעבוד בתפקידים שאינם תואמים את השכלתם והכשרתם המקצועית. יתרה מזאת, יתכן ובגלל העדר גב כלכלי והלחץ להשתלב בשוק העבודה, עולים נאלצים להסכים למשרות שלא תואמות את השכלתם.

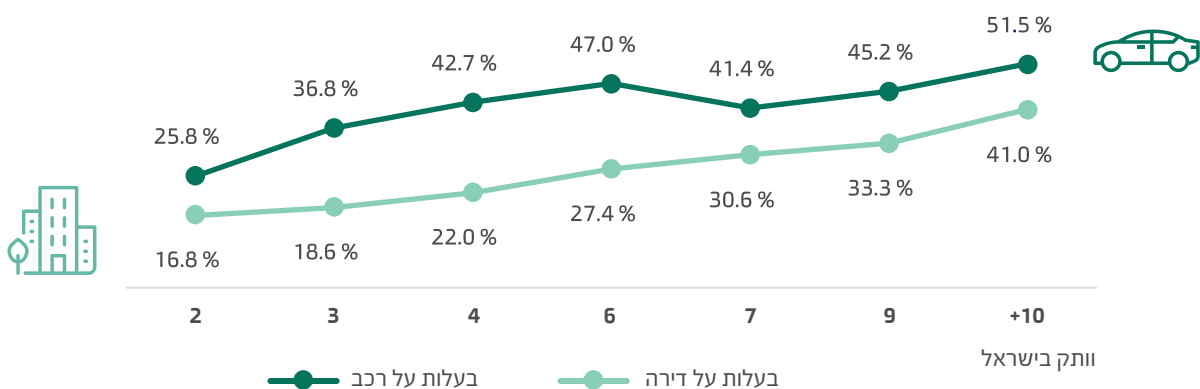
רמת חיים ויציבות כלכלית

למרות האתגרים הכלכליים העומדים בפני העולים בשנים הראשונות בישראל נראה כי הם מצליחים לצמצם פערים מול האוכלוסייה הוותיקה באמצעות רכישת נכסים וחתירה לבסיס יציב לעתיד.

אחד הנתונים הבולטים הוא העלייה החדה בבעלות העולים על דירה - מ-17% לאחר שנתיים בארץ ל-41% אחרי עשור. הדבר מצביע על יכולת לחסוך מחד, ועל רצון להתבסס ולהישאר בישראל. בהשוואה, בקרב האוכלוסייה הכללית 71% מתגוררים בדירה בבעלותם (כך שניתן להניח שאחוז בעלי בדירות בכלל האוכלוסייה אף גבוה יותר).

שיעור הבעלות על רכב מכפיל את עצמו מ-25.8% בשנים הראשונות ל-51.5% לאחר עשור (בכלל האוכלוסייה אחוז בעלות על רכב אחד לפחות עומד על 78%). ניתן לייחס נתון זה להטבות המס המשמעותיות הניתנות לעולים ברכישת רכב.

שיעור בעלות על דירה או רכב

⁵ הנתון מתייחס לעולים בניליא העבודה שעלו לישראל החל משנת 2008 ואשר נפקדו בסקרי כוח אדם של הלמ"ס לשנים 2018-2023.

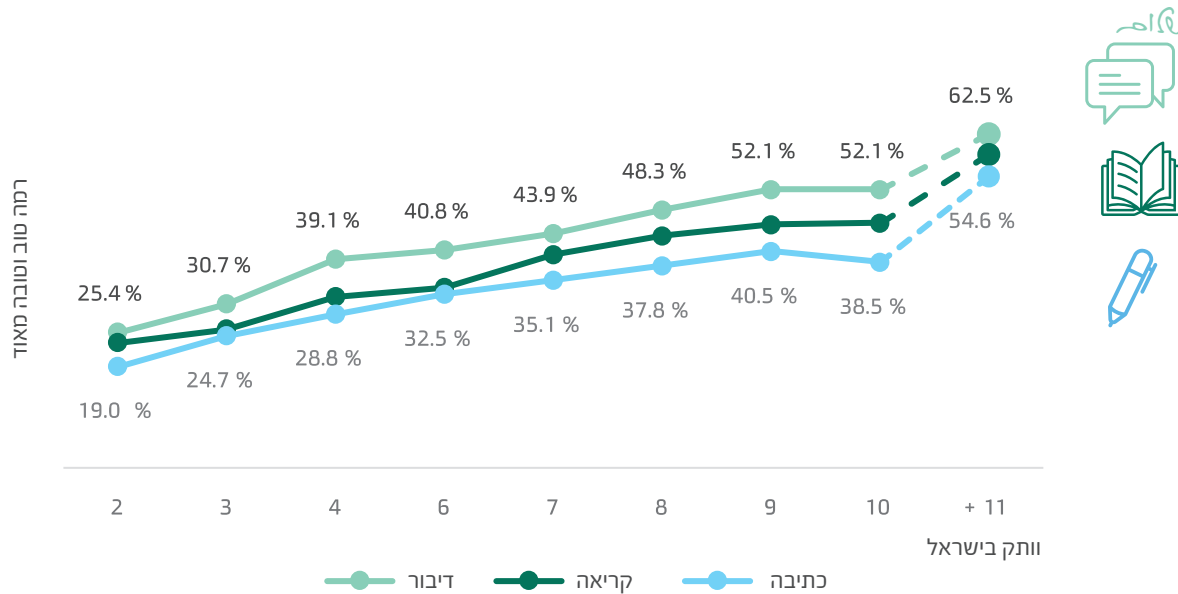
חסמים חברתיים: שפה, חינוך ואמון

אוריינות כגשר תרבותי: השפעת השפה על איכות הקליטה

על פי מחקרים רבים, רכישת השפה העברית הינה הגורם המנבא הטוב ביותר לקליטה מוצלחת של עולים חדשים. ככלל, שליטה בשפה העברית חיונית להשתלבות בכל תחומי החיים בישראל, לרבות תרבות, אקדמיה, חברה ותעסוקה. לא בכדי, קיים מתאם חיובי בין ידיעת העברית לבין הכנסה, שכן רכישת השפה נמצאה כגורם המביא לעלייה של עשרות אחוזים בשכר העולים⁸. לשפה העברית בפרט, יש חשיבות כחלק מהמורשת והזהות של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי והיא משמשת תפקיד מאחד ומחבר, תוך יצירת שער לזהות הישראלית, הגברת תחושת שייכות, חיבור להיסטוריה היהודית ולחוויה התרבותית במדינה. כמו כן, היא מהווה גשר חברתי-תרבותי התורם ליצירת קשרים חברתיים, הבנת הסביבה התרבותית והפחתת תחושת ה"ניכור" של העולה⁹.

מנתוני הסקר החברתי של הלמ"ס¹⁰ עולה כי השליטה בעברית משתפרת לאורך תקופת הקליטה (מ-25.4% דיבור טוב וטוב מאוד בשנה השנייה ל-62.5% לאחר שנה 11 לאחר עליה). אולם, קיים "פער סמוי": גם לאחר עשור, כ-30% מהעולים מעידים על יכולות קריאה וכתובה חלשות. פער נוסף הוא בין הגדרת ידיעת השפה ברמה טובה מאוד בדיבור ובכתיבה - 43% לעומת 29%.

התפתחות השליטה בעברית

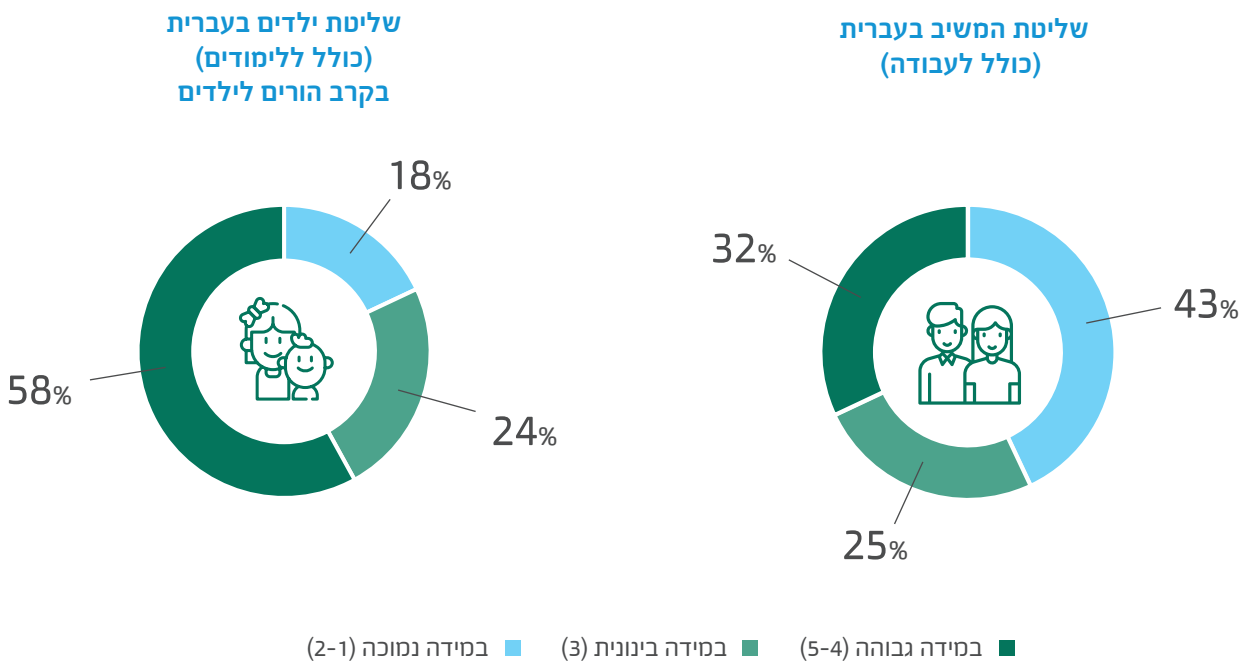

⁸ ברקן לנג וסיניבר- החזר שכר על רכישת שפה בקרב עולים
⁹ Indicators of Immigrant Integration, OECD (2023)
¹⁰ סקר חברתי לשנים 2007-2023

למרות השיפור לאורך השנים בידיעת העברית, חסם השפה והשליטה בעברית מקצועית נמצא כאתגר המוביל והבולט ביותר בתהליך ההשתלבות התעסוקתי. מסקר שהמשרד ביצע עלה כי מרבית העולים (בין 60% ל-75% בקבוצות התעסוקה השונות) ציינו את קשיי השפה כחסם המשמעותי ביותר בתעסוקה¹¹, בין אם מדובר במקצועות הדורשים רישוי ובין אם לאו. קושי זה בלט במיוחד בקרב עולים מברית המועצות לשעבר. ניכר כי פער זה עשוי למנוע מעולים רבים להשתלב במשרות ניהוליות או במקצועות הדורשים אוריינות גבוהה. כך, בסקר מ-2025 נמצא כי כ-30% מהעולים מדווחים על רמת שליטה המספקת במידה רבה לצרכי היום-יום בעברית. עוד נמצא כי הערכת השליטה של הילדים בעברית נתפסת על ידי ההורים יחסית כטובה יותר מאשר של הבוגרים.

הערכת השליטה בעברית כמספקת לצרכי היום-יום

מתוך הבנה כי העברית הינה רכיב מרכזי לקליטה מיטבית המשרד פעל בשנים האחרונות, כחלק ממדיניות השר, להרחבת מניפת המענים כך שתכלול גיוון באופן הלימוד, בשעות ובמבנה בהתאם לצרכי העולים המשתנים. המשרד ממשיך ופועל לדיוק המענים על מנת להיטיב את איכות השפה ויכולת השימוש בה בזמנים קצרים מיום העלייה.

מנתוני המשרד עולה כי תקופת הזמן הממוצעת בין מועד העלייה להתחלת לימודי העברית הינו כ-5.7 חודשים. מתוך הבנת חשיבות העברית להשתלבות מיטבית לצד הבנת הפערים בין מס' הלומדים ומועד התחלת הלמידה שלהם, פועל המשרד רבות על מנת לעודד למידה מוקדמת ומעמיקה ככל הניתן. המשרד רואה בצמצום פער זה יעד אסטרטגי, מתוך הכרה בכך שרכישת השפה היא המפתח המרכזי להשתלבות מיטבית בחברה ובשוק העבודה. לאור הבנת ההשלכות של מועד תחילת הלמידה על הצלחת הקליטה, פועל המשרד באופן אקטיבי להסרת חסמים ולעידוד למידה מוקדמת, מעמיקה ונגישה ככל הניתן כבר בשלבי תכנון העלייה.

¹¹ קשיים מדווחים של עולים בעלי וותק של 3 עד 7 שנים בארץ (ספטמבר 2024)

חינוך והישגי דור 1.5

בתחום החינוך, בקרב עולים שהגיעו לישראל כילדים ובני נוער, ניכרת הצלחה משמעותית המעידה על מוביליות חברתית גבוהה. שיעור הזכאות לבגרות בקרב אוכלוסייה זו נמצא במגמת עלייה עקבית ככל שמתארך הוותק בארץ: לאחר 13 שנות שהות, שיעור הזכאות עומד על 82.7% - נתון הגבוה במידה ניכרת מממוצע כלל האוכלוסייה היהודית (ללא חרדים) 77.8%.

בדומה למגמות שנמצאו במדדי ההכנסה, עולה כי גיל העלייה מהווה משתנה מרכזי להשתלבות מוצלחת: ככל שתהליך העלייה מתרחש בגיל צעיר יותר, כך גדלים הסיכויים לסגירת פערים לימודיים, רכישת שפה ברמת שפת אם וצבירת הון חברתי המאפשר השתלבות מיטבית במרקם החיים הישראלי.

רמת שביעות הרצון מהחיים: האם העולים מאושרים יותר?

מדינת ישראל מדורגת בעקביות במקומות גבוהים במדד האושר העולמי, הישג המיוחס לרוב לחוסן הלאומי המאפיין את אזרחיה. עם זאת, בחינת נתוני העולים בהקשר זה חושפת תמונה מורכבת.

שביעות רצון כללית ותעסוקתית

למעלה מ-80% מהעולים מדווחים על שביעות רצון גבוהה מחייהם ומעבודתם. נתון זה נותר יציב לאורך 15 שנות ותק בישראל והוא תואם בקירוב את רמת שביעות הרצון של כלל האוכלוסייה (למעט פער זניח במדד שביעות הרצון מהעבודה).

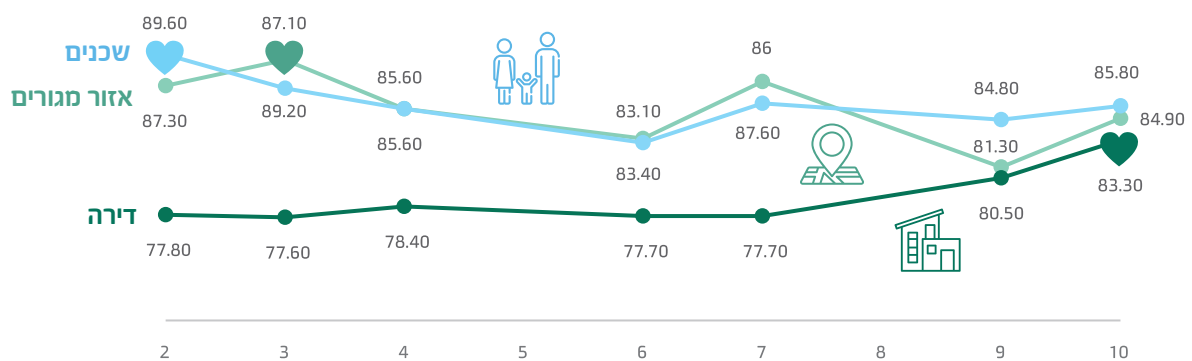
פערים בתחומי הכלכלה והדיור

לצד היציבות הכללית, ניכרים פערים משמעותיים בתחומי הרווחה הכלכלית: מצב כלכלי - אף ששביעות רצונם של העולים מהכנסתם מציגה מגמת עלייה עקבית לאורך העשור הראשון בארץ, היא מגיעה בשיאה ל-61% בלבד - נתון הנמוך משמעותית מהממוצע באוכלוסייה היהודית הכללית (67%). דיור - בעוד ששביעות הרצון מהדיור בכלל האוכלוסייה היהודית עומדת על 87% בקרב העולים היא נותרת נמוכה יחסית, 78% - הן בקרב עולים טריים והן בקרב ותיקים, עם שיפור קל בלבד בחלוף עשור.

הסתגלות סביבתית וחברתית

שביעות הרצון של העולים מסביבת המגורים ומהשכנים מתאפיינת בתנודתיות, ומשתווה לממוצע הארצי (85%-87%) רק בנקודות זמן מסוימות. ממצא זה מדגיש כי תהליך הקליטה אינו ליניארי, אלא מהווה מהלך מורכב של הסתגלות רגשית וסביבתית המושפעת ממשתנים רבים.

מדד שביעות הרצון המצטבר לפי ותק (באחוזים)

זיקה והזדהות עם ישראל¹⁰

סקר שנערך על ידי משרד העלייה והקליטה (2025) מצביע על שיעורי זיקה ותחושת שייכות מובהקים למדינת ישראל בקרב העולים. רב מכריע מהמשיבים (82%) דיווחו על תחושת הזדהות ושייכות למדינה 75% מרגישים בישראל בבית, ו-81% מעריכים שימשיכו לחיות בה בעתיד. מדדים אלו נמצאו גבוהים במיוחד בקרב דוברי צרפתית ואנגלית וכן מבוגרים בגילאי 66 ומעלה.

בנוסף, הסקר מצביע על נקודות חוזק משמעותיות בתחומים הקליטה החברתית-קהילתית:

שביעות רצון מהמגורים

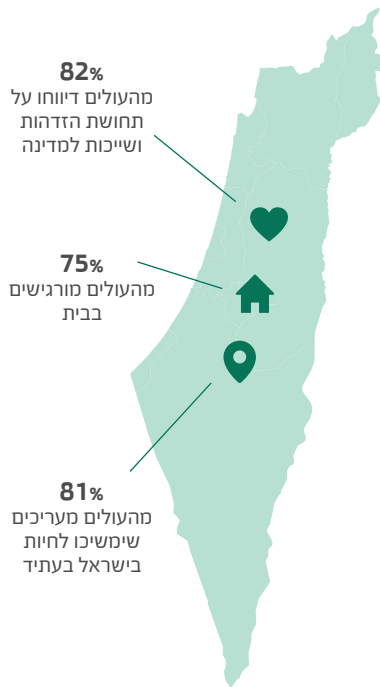
70% מהמשיבים מרוצים במידה רבה מיישוב המגורים, ו-68% הביעו עניין רב להמשיך לגור ביישוב מגוריהם.

קליטה חינוכית

66% מהורים לילדים דיווחו על מידה רבה של קשרים חברתיים של הילדים, ו-61% מרוצים במידה רבה ממסגרות החינוך של הילדים.

חוסן חברתי

68% מהמשיבים דיווחו כי הם וילדיהם לא חוו כלל בשנה האחרונה התנהגות פוגענית על רקע היותם עולים.

לסיכום, הניתוח הרב-ממדי של השתלבות העולים בישראל מציג תמונה מורכבת אך מעודדת: תהליך הקליטה הוא ארוך טווח, אך מתאפיין בהתקדמות וצמצום פערים לאורך תקופת הקליטה. יחד עם זאת, במקביל מתפתחת אצלם גם ביקורתיות כלפי מוסדות המדינה. להלן תובנות מרכזיות כפי שהודגמו בפרק:

- תהליך ההשתלבות של עולים בישראל הוא ארוך טווח ונמשך לפחות 15 שנים.
- קיימת עלייה עקבית בהכנסות לאורך השנים, עם קפיצה משמעותית כבר בשנתיים הראשונות.
- גיל העלייה משפיע באופן מכריע על הצלחה כלכלית עתידית - בני 26-35 מובילים בהכנסות.
- קיימים פערים ברורים בהכנסות לפי ארץ מוצא ובין ענפי תעסוקה שונים.
- לעולים שיעורי תעסוקה גבוהים יחסית, אך שיעור גבוה מהם עובדים מתחת לרמת השכלתם.
- ניכרת עלייה משמעותית בבעלות על דירה ורכב לאורך שנות הוותק.
- השליטה בעברית משתפרת עם הזמן, אך נותר פער באוריינות כתיבה וקריאה.
- למרות התקדמות כלכלית, שביעות הרצון מהמצב הכלכלי נותרת נמוכה יחסית למוצע הארצי.

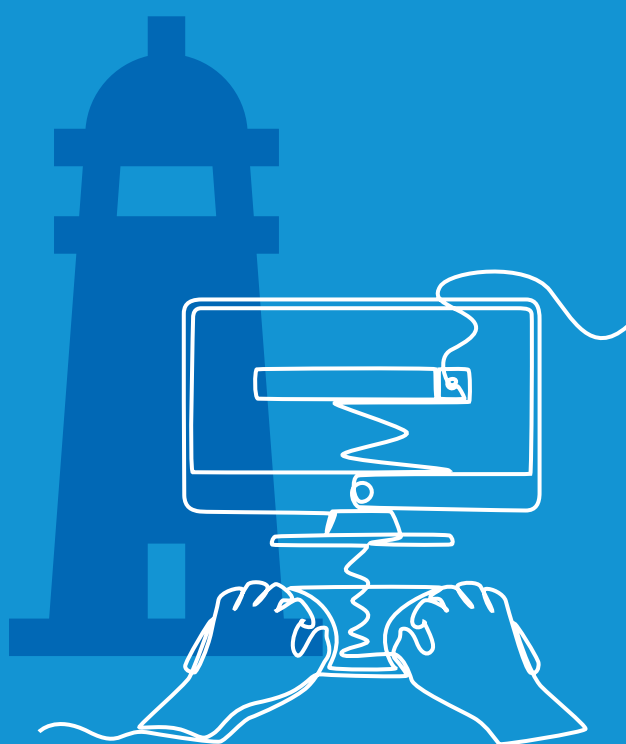
מכלול הנתונים מצביע על השתלבות מהירה יחסית מבחינה תעסוקתית וחומרית, אך על אתגרים מתמשכים במישור החברתי והמבני.

¹⁰ הנתונים מבוססים על מחקר משרד העלייה והקליטה מאוגוסט 2025.

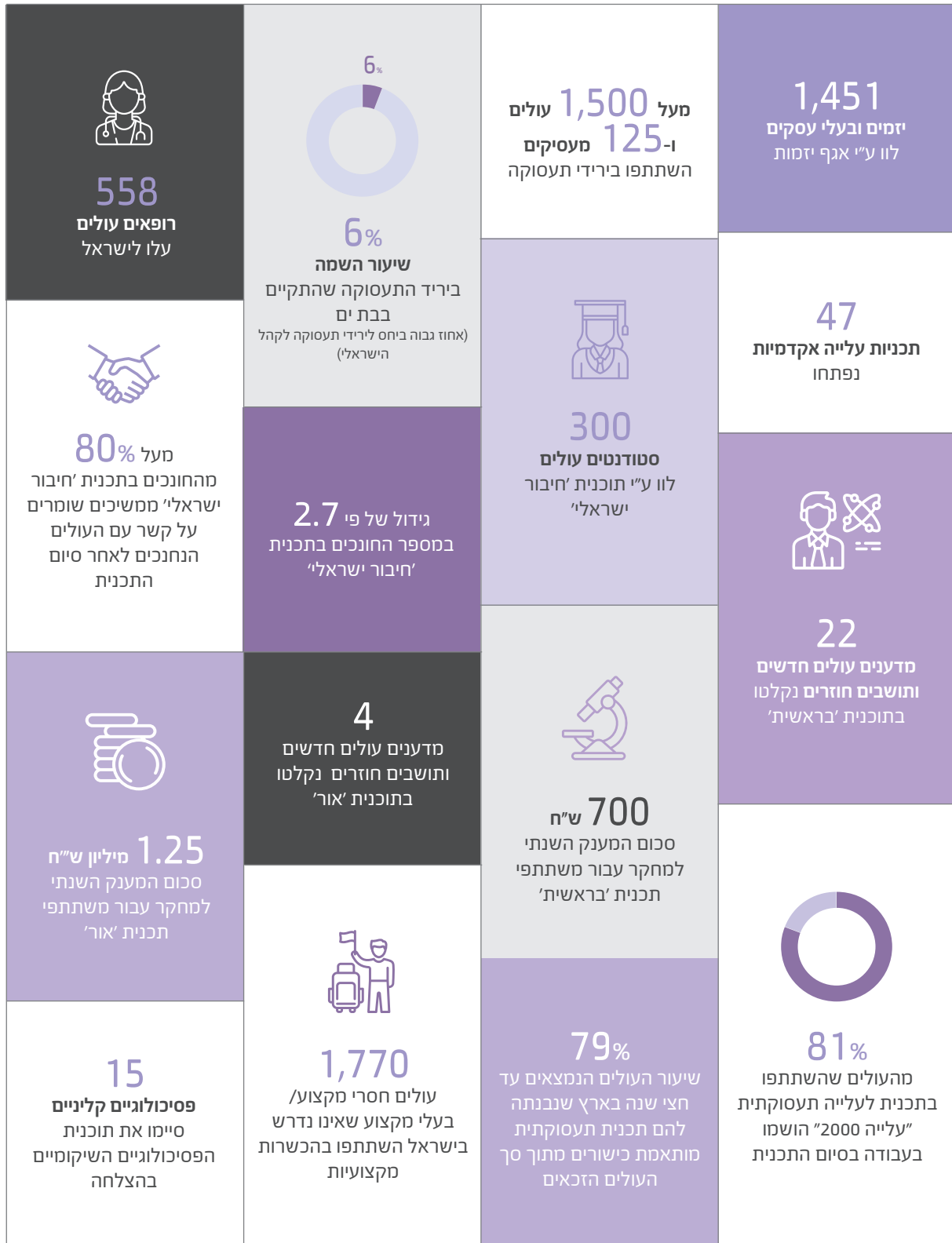
זרקור על פעילות המשרד

סיכום 2025

אקדמיה ועולם העבודה

**תוכניות עליה
אקדמיות**

מה עשינו?

הפעלנו את תכניות העלייה האקדמיות, שכוללות שנה ראשונה בשפת העולים (אנגלית, רוסית או צרפתית), במקביל ללימודי אולפן אינטנסיבי. בנוסף, ניתנות מלגות שכר לימוד מלאות ומלגות תוספתיות לסיוע בדיוור, ליווי אישי של רכזי קהילה דוברי שפות ותכנית חברתית עשירה לכל תכנית. החל מהשנה השנייה ללימודים, העולים משתלבים במסלול הלימודים בשפה העברית.

זווית אסטרטגית

יצירת תשתית רחבה במוסדות האקדמיים בישראל המאפשרת קליטה איכותית ומהירה של סטודנטים עולים מכל העולם, תוך קליטה מדורגת המותאמת לצרכיהם. בנוסף, התכנית פועלת כחלק מהיערכות לגל עלייה גדול של צעירים הצפוי להגיע עם סיום המלחמה ולאור האנטישמיות בקמפוסים במערב.

אימפקט

- בשנת 2025 שיפר המינהל לסטודנטים עולים את התשתית לקליטה ישירה של עולים באקדמיה.
- הרחבה משמעותית של מספר התכניות הייחודיות לעולים במוסדות האקדמיים.
- מיצוב ההשכלה הגבוהה בישראל כאופציה ראויה ואטרקטיבית עבור צעירים יהודים במערב.

**הרחבת שירותי
המעטפת לעולים
- תכנית 'חיבור
ישראלי'**

מה עשינו?

הפעלנו את תכנית 'חיבור ישראלי' - תכנית משותפת למינהל לסטודנטים עולים ולמפעל הפיס, במסגרתה סטודנטים ילידי הארץ חונכים סטודנטים עולים חדשים, שלומדים איתם באותו מוסד ומסלול לימודים.

זווית אסטרטגית

שיפור הקליטה של סטודנטים עולים ע"י חיבור לבני גילם. במסגרת החונכות מקבל העולה סיוע לימודי, חברתי וקהילתי.

אימפקט

- בזכות החונכות הפרטנית, הסטודנטים עולים החדשים דיווחו על תחושת חיבור עמוקה לחברה הישראלית, על שיפור משמעותי בציונים והצלחה בלימודים בישראל.

ר' מאוקראינה ול' מקנדה, סטודנטיות עולות באוניברסיטת אריאל
 תמי, סטודנטית לריפוי בעיסוק באוניברסיטת אריאל, חנכה במסגרת תכנית "מעטפת" שתי סטודנטיות עולות חדשות: ר', שעלתה מאוקראינה ול' שעלתה מקנדה. הקשר בין תמי לבין הסטודנטיות העולות היה מאוד משמעותי. ר' היא סטודנטית למינהל עסקים, שהקימה במקביל ללימודים עסק עצמאי והייתה פונה ללקוחות רק בשפה הרוסית בשל חוסר ביטחון בשפה- בזכות הקשר המיוחד עם החונכת ששיפר את רמת העברית שלה, החלה לשווק את השירותים גם בעברית, לייצר תוכן ולצלם סרטונים בעברית. ל', סטודנטית לריפוי בעיסוק, שיפרה משמעותית את הציונים שלה בזכות הקשר עם תמי. מעבר לתמיכה השפתית והלימודית ששיפרה את הישגיהן של העולות, נוצר ביניהן קשר חברי ומשפחתי והיו מגיעות לביתה של תמי לסעודות שבת והפכו לחלק מהמשפחה.

**העלאת רופאים
מכל העולם
לישראל**

מה עשינו?

הפעלנו תכנית לאומית לאיתור, ליווי והעלאת רופאים יהודים מכל העולם לישראל, בה עשינו מעבר מתפיסה פסיבית של "קליטת מי שמגיע" לגישה יוזמת של גיוס הון אנושי איכותי לישראל.

זווית אסטרטגית

הגדלת מצבת הרופאים הארצית; חיזוק בתי חולים וקופות בפריפריה; קיצור זמני המתנה למטופלים והפיכת העלייה למסלול קריירה. או במילים פשוטות: לא רק להביא עולים - אלא להביא רופאים שעובדים ומצילים חיים מהרגע שהם נוחתים.

אימפקט

- התוכנית חיברה בין מדיניות עלייה, צרכי מערכת הבריאות והצרכים הלאומיים בפריפריה.
- התוכנית הגדילה את מספר העולים שהגיעו לארץ.
- התוכנית צמצמה את זמן ההמתנה מרגע העלייה ותחילת תקופת ההעסקה בארץ.

יריד תעסוקה

מה עשינו?

קיימנו שני ירדי תעסוקה בבת ים ובנתניה בשיתוף עם מחלקות הקליטה ברשות ושירות התעסוקה אשר הקימו דוכני מידע וסיוע לעולים.

זווית אסטרטגית

היריד נועד להנגיש את המשק לעולה החדש באמצעות הבאת שוק העבודה ישירות אליו, במקום שייאלץ לחפש את דרכו לבד בתוך שוק לא מוכר. יצרנו עבור מחפשי העבודה "מגרש ביתי" שמאפשר להם להשתלב ללא תחרות מיותרת מול ישראלים ותיקים, תוך חיזוק תחושת הביטחון והמסוגלות.

אימפקט

- מעל 1,600 עולים השתתפו בשני הירידים, אשר סיפקו להם הזדמנות ללמוד על שוק התעסוקה בישראל, ליצור קשרים עם קולגות ומעסיקים פוטנציאליים והתחיל בהליך מציאת עבודה במגוון רחב של תחומים.
- במהלך הירידים התקיימו סדנאות כתיבת קורות חיים בשפות שונות, בהן לקחו חלק מעל 200 עולים ממדינות שונות.

תכנית 'בראשית'

מה עשינו?

באמצעות תכנית משותפת ל-ISF, משרד העלייה והקליטה וות"ת-מל"ג, עודדנו חזרה של חוקרים עולים ותושבים חוזרים לאחר פוסט-דוקטורט בחו"ל, לקליטה באוניברסיטאות המחקר בישראל.

זווית אסטרטגית

חיזוק ליבת המחקר בישראל באמצעות החזרת מצוינות מדעית בשלב הקריטי שלאחר הבתרת דוקטורט, הצבת ישראל כיעד תחרותי עולמי וצמצום בריחת מוחות.

אימפקט

- באמצעות מימון מענק מחקר נרחב ומענק אישי משמעותי ושילוב במסלול לקביעות כראשי מעבדות, נקלטו בישראל 18 חוקרים במסגרת התכנית!
- התכנית מציבה את ישראל כחלופה תחרותית למוסדות מחקר מובילים בעולם, מציעה לחוקרים מסגרת אטרקטיבית חזרה לאקדמיה בישראל.

**תכנית 'אור' -
אופק רחוק**

מה עשינו?

הפעלנו תכנית ייחודית לקליטת חוקרים בכירים מהעולם כבעלי קביעות בסגל האקדמי הבכיר, תוך מתן מענקי מחקר ומענקים אישיים משמעותיים, במטרה למשוך ולהחזיר לישראל מנהיגות מדעית בעלת השפעה בינלאומית מוכחת.

זווית אסטרטגית

השקעה ממוקדת במנהיגות מדעית גלובלית לחיזוק תחומי מחקר מרכזיים, העמקת ההובלה האקדמית ומיצוב ישראל בחזית המחקר העולמי.

אימפקט

4 חוקרים בעלי הישגים מדעיים יוצאי דופן נקלטו לאקדמיה בישראל

תוכנית פסיכולוגיים שיקומיים

מה עשינו?

תכנית ייעודית למתן מענה למחסור החמור בפסיכולוגים שיקומיים, באמצעות מסלול הכשרה והשמה לעולים הכולל אולפן טרמינולוגיה מקצועית, לימודים משלימים והתמחות במוסדות שיקומיים.

זווית אסטרטגית

יצירת "מסלול ירוק" לרישוי והשמה מהירה, שהפך חסם מקצועי להזדמנות לאומית וחיזק את מערך השיקום והחוסן הציבורי לאחר מלחמת "חרבות ברזל".

אימפקט

- התכנית גישרה על פערי שפה ורישוי מקצועי, והנגישה שירותי שיקום פסיכולוגי מותאמים תרבותית למטופלים דוברי שפות שונות ברחבי הארץ.
- 100% מהמשתתפים (15 סה"כ) השלימו בהצלחה את ההכשרה, עברו את הבחינות וקיבלו אישור מקצועי, עם השמה בפריסה ארצית מנהריה ועד אילת.

א', פסיכולוגית עולה המתגוררת באילת

א', פסיכולוגית עולה המתגוררת באילת, עמדה בפני חסמים משמעותיים של פערי שפה וטרמינולוגיה מקצועית שלא אפשרו לה להשתלב במערך הפסיכולוגיה הציבורי באופן עצמאי. במסגרת הפרויקט, עברה א' הכשרה מקיפה באוניברסיטת בר-אילן תוך התמדה יוצאת דופן על אף המרחק הגיאוגרפי. מעבר להכשרה האקדמית, א' וכלל 15 המשתתפים זכו לליווי אישי, פרטני והדוק לאורך כל הדרך, שכלל ניהול שיחות תקופתיות, זמינות רציפה לפתרון התלבטויות וקישור אקטיבי ("Hand-holding") למוסדות התמחות מורשים. בזכות מעטפת זו, נוצר קשר ישיר בין א' למעסיק באילת שקלט אותה להתמחות מיד עם סיום הקורס. הצלחה זו היא בעלת אימפקט כפול: א' השתלבה בתעסוקה איכותית במקצועה, ותושבי אילת זכו למענה מקצועי בתחום הפסיכולוגיה השיקומית, בו קיים מחסור חריף במיוחד, תוך הנגשת הטיפול בשפות המקור של העולים.

תכנית לקליטת חוקרים מצטיינים באקדמיה במעמד חוקר

מה עשינו?

ביססנו תכנית ייעודית לקליטת מדענים עולים ותושבים חוזרים בעלי מצוינות מוכחת, במעמד חוקר עמית באקדמיה, עם אופק תעסוקתי מוסדר ומימון יציב.

זווית אסטרטגית

מתן מענה אסטרטגי לפער בין הצורך הלאומי בקליטת מדענים עולים וחוזרים בעלי מצוינות מוכחת, לבין מגבלות תקני הקביעות באקדמיה.

אימפקט

במסגרת תכנית חוקר נלווה המשותפת עם הות"ת נקלטו בישראל 22 חוקרים למוסדות אקדמיים.

ד"ר יונתן בן-דוד, 46, פיזיקאי וביופיזיקאי, עולה מסנט פטרסבורג

י' בוגר האוניברסיטה הממלכתית של סנט פטרסבורג, הוא חקר במשך כמעט שני עשורים במכון לפיזיקה גרעינית בגאצ'ינה. מחקריו עסקו בחומרים מתקדמים ליישומים רפואיים, בהם חומרים לטיפול בגידולים סרטניים, הדמיה -MRI, חלקיקים מגנטיים, גרפן וננו־יהלומים. הוא פרסם כ־70 מאמרים מדעיים ורשם פטנטים. בספטמבר 2024 עלה לישראל והשתלב באוניברסיטת בר־אילן במסגרת התכנית לקליטת חוקרים מצטיינים. כיום הוא מפתח סוללות נתרן-יון - חלופה זולה וידידותית יותר לסוללות ליתיום - וכן נזלים מגנטיים בעלי יישומים ברפואה ותעשייה. בזכות התכנית נקלט למשרה יציבה לחמש שנים, בתנאים התואמים את ניסיונו, גם ללא תקן קביעות זמין.

מה עשינו?

ביצענו מהלך יזום של ביקורי שטח בעסקים בבעלות עולים, במטרה להעניק יעוץ מקצועי, מענה ניהולי-כלכלי מותאם וליווי בתקופות שגרה וחירום.

זווית אסטרטגית

לסייע לעולים בעלי עסקים ויזמים להתמודד עם האתגרים שהגיעו בעקבות המלחמה בצורה יציבה ובטוחה יותר, שתאפשר רצף תפקודי חרף חוסר הוודאות במדינה.

אימפקט

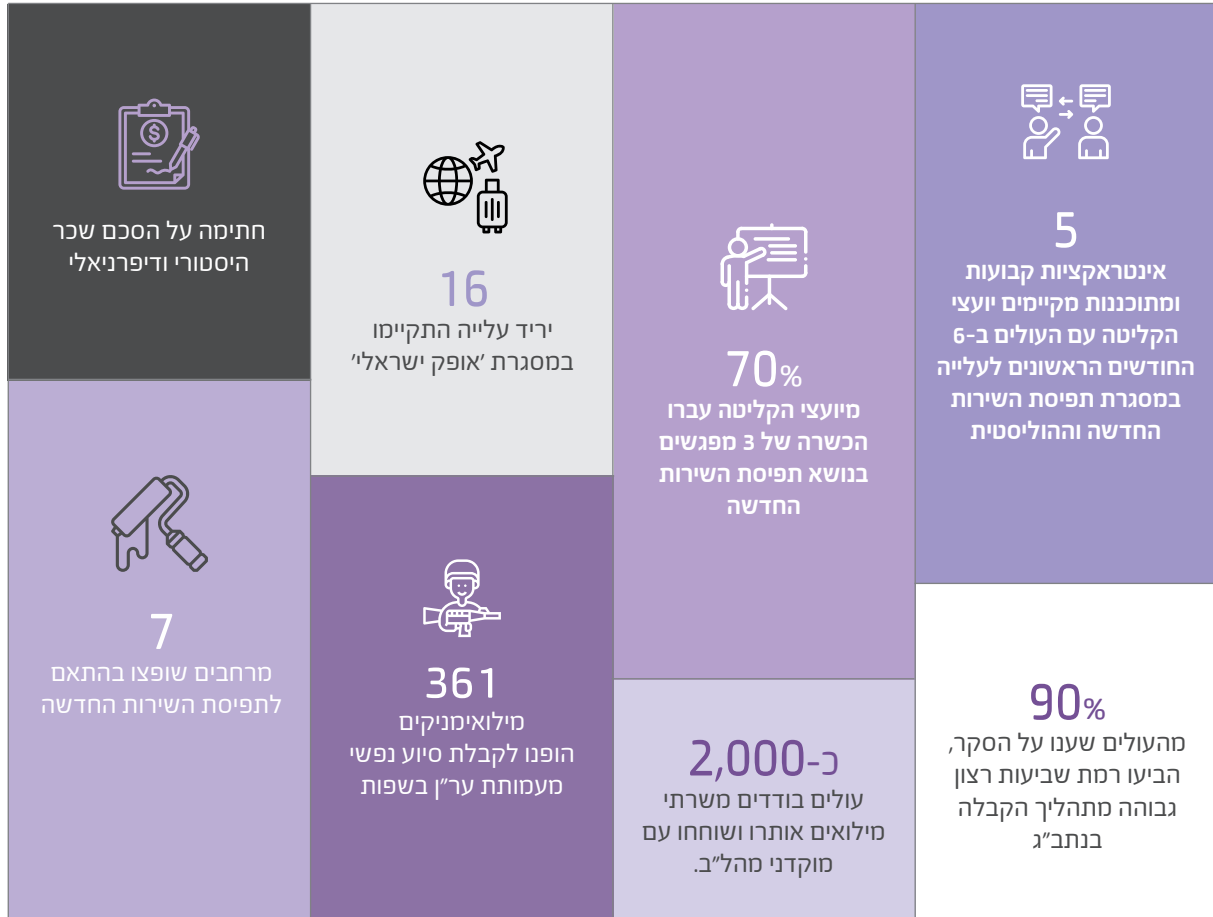
- כ־200 ביקורים בוצעו בשנת 2025, ובהם כ־100 בעלי עסקים בדרום קיבלו סיוע חירום לאחר מבצע "עם כלביא", כולל ליווי בהליכי פיצויים ושיקום.
- 1,451 עולים טופלו במחוז (653 בעלי עסקים ו־798 יזמים), לצד 236 סדנאות, 16 ימי עיון ו־5 ירידים מקצועיים לחיזוק ידע, נטוורקינג וכלי AI.

חיזוק יזמות במחוז הדרום וירושלים

תפיסת השירות

רפורמה בשכר דירה

מה עשינו?

הרחבנו משמעותית את מפת אזורי העדיפות, המעניקים זכאות לתוספת סיוע בשכר דירה לעולים המתגיישים במחוזות צפון, חיפה, דרום ויהודה ושומרון (החל מ-1.4.2025).

זווית אסטרטגית

הרפורמה מסייעת לפיזור האוכלוסייה ולחיזוק הפריפריה, וכן מספקת לעולים רשת ביטחון כלכלי ("אורך נשימה") בשלבי ההשתלבות הקריטיים מרגע העלייה.

מוקד מהל"ב לליווי ומיצוי זכויות לחיילים עולים

מה עשינו?

כחלק מהוקרה לחיילים העולים התורמים לשמירה על ביטחון המדינה והמתמודדים עם חבלי קליטה והשתלבות מורכבים, ובהתאם להנחיית שר העלייה והקליטה על פיתוח מענים חדשים ייחודיים ומותאמים לחיילי המילואים הלוחמים בדגש על בודדים, גיבשנו תכנית ייחודית לליווי ומיצוי זכויות המוקירה את תרומתם ופועלם למען אזרחי מדינת ישראל.

זווית אסטרטגית

הנגשת זכויות שוטפות וייחודיות (ה"ש 433) בדחיפה (Reaching out) לאוכלוסיה שהוגדרה במיקוד (חיילי מילואים עולים בודדים שלחמו במלחמת "חרבות ברזל"), שהובילה לקפיצת מדרגה משמעותית במיצוין של מאות זכויות וסיועים שלא מומשו עד אותה עת.

ד', בן 29, עלה מצרפת בשנת 2019

ד' ביצע כ-250 ימי מיל' במסגרת מלחמת "חרבות ברזל". באוגוסט 2025, פנה מוקד מהל"ב לד' והציע לו סיוע נפשי ותעסוקתי. ד' הביע עניין בקבלת סיוע בוואצ'ר לתעסוקה ומימון טיפולים נפשיים פרטיים, ובקשתו הופנתה ממוקד מהל"ב להמשך טיפול במרחב ת"א. מנהלת מרחב ת"א התקשרה לד' בנוגע לוואצ'ר התעסוקה. בשיחה, שהתקיימה בשפה הצרפתית, הביע ד' עניין בקבלת מימון ממשרד הקליטה לוואצ'ר ללימודי ערבית ולמימון הטיפולים הנפשיים שלו אותם מימן באופן פרטי. מנהלת המרחב בדקה והשיבה לו שאין היתכנות לוואצ'ר ללימוד השפה הערבית והעבירה את המשך הטיפול במימון הטיפולים הנפשיים לעו"סית המחוזית. העו"סית המחוזית פנתה לד' והעמיקה את הבדיקות לגבי זכאותו במימון הטיפולים באופן פרטי. חשוב לציין, כי כל התהליך שמתואר לעיל, בוצע באותו היום (מוקד מהל"ב-מנהלת מרחב-עו"סית מחוזית)! ד' הביע הערכה רבה בפני העו"סית המחוזית על העובדה שמשרד העלייה והקליטה יזם איתו את הקשר מלכתחילה, הנגיש לו את כלל זכויותיו וליווה, הכוין ונתן לו מענה מיקצועי ואנושי בזמנים כל כך קצרים.

חלוקת מסמכים
במטוס לקיצור זמן
שהייה בנתב"ג

מה עשינו?

הובלנו מהלך תפעולי יזום במסגרתו מתבצעת חלוקת מסמכים, אימות פרטים והנגשת מידע לעולים כבר במהלך הטיסה.

זווית אסטרטגית

ביצוע שלבי הקליטה כבר במהלך הטיסה מאפשר לנצל את הזמן ביעילות, לצמצם עומסים בנחיתה ובעיקר - לספק לעולים החדשים התחלה טובה בפרק החדש בישראל.

אימפקט

חלוקת המסמכים נעשית בליווי צוות מקצועי ובשפת העולים, במטרה לייעל את תהליך הקליטה עם הנחיתה.

ש', עולה מצרפת שהגיעה בטיסה מרוכזת צוות ליווי שסייע במילוי טפסים

"הגענו בישראל בטיסה מרוכזת ביום הראשון לאחר הפסקת האש עם איראן, ב-25.6.24. הנוכחות של צוות מקצועי על המטוס העניקה לי תחושת ביטחון וסדר - במקום להגיע לארץ בחוסר ודאות, הכול היה ברור ומאורגן. במהלך הטיסה טיפלו בכל העולים באופן אישי, חילקו את המסמכים והסבירו את כל השלבים בשפה הצרפתית. היינו עם שני ילדים קטנים ואני בהריון, והחשש מהמתנה ממושכת בנחיתה היה גדול. בזכות הטיפול המוקדם, עם ההגעה התקיים רק טקס קצר ומרגש, קיבלנו תעודות זהות ויצאנו במהירות לכבודה ולהסעה. הכול זרם, בלי בלבול ובלי עיכובים."

מיסוד תפיסת השירות החדשה - מתכללת, יוזמת ומובילה

מה עשינו?
מיסוד תפיסת השירות החדשה - מתכללת, יוזמת ומובילה

זווית אסטרטגית

מעבר מטיפול תגובתי-טכני של תהליך העלייה לטיפול יזום-מהותי. התהליך החדש מאפשר זיהוי מוקדם של חסמים, התערבות אפקטיבית ושיפור תוצאות הקליטה לאורך זמן.

אימפקט

- איתור אתגרים שחווים העולים וטיפול בהם בזמן אמת
- איסוף מידע מהותי המשקף את שיעור ביצוע המשימות שהוגדרו לקליטה מיטבית של העולים, לפי שלב מרגע העלייה
- במקום להתמקד בטיפול המסייע בירוקרטית ומנהלית, תפיסת המי.ם מתמקדת בטיפול מקצועי אקטיבי, ביצועי, יזום ומתכללת בהתאם לצרכי העולה המשתנים

מערך הליווי

מה עשינו?
כמענה לצורך בליווי אישי, הקמנו מערך ליווי מקצועי ורציף למועמדי עלייה ולעולים חדשים, לנוכח מורכבות תהליך העלייה וההתמודדות עם מערכות המדינה.

זווית אסטרטגית

שינוי תפיסתי בממשק בין מועמד העלייה למדינת ישראל, באמצעות מעבר מטיפול נקודתי ומפוצל לליווי הוליסטי, רציף ומותאם אישית לאורך כלל שלבי תהליך העלייה והקליטה.

אימפקט

- מערך הליווי העניק ליווי אישי ומקצועי לאלפי מועמדי עלייה ועולים חדשים מדי שנה, תוך עמידה ביעדי זמן ובמתן מענה רציף לאורך תהליך העלייה.
- במדינות הפעילות נרשם גידול משמעותי במספר העולים, ובהן צרפת (45%) ואנגליה (18%) בשנת 2025.

מלווה עולים בפריז, מספר על משפחה שלווה

"ביולי יצאתי לפריז לפגוש משפחה עם חמישה ילדים שרצתה לעלות לישראל כבר לפתיחת שנת הלימודים בספטמבר. הבנתי מיד שמדובר בלוח זמנים מאתגר, עם לא מעט תהליכים בירוקרטיים שצריך להספיק בזמן קצר. כבר בפגישה הראשונה פרסתי בפניהם את תכנית הליווי והתחלנו לעבוד בצורה מסודרת ומתואמת עם כל הגורמים הרלוונטיים. בזכות שיתוף פעולה הדוק עם הסוכנות היהודית ומשרד העלייה והקליטה, הצלחנו להשלים את כל ההליכים בזמן - והמשפחה עלתה בתחילת ספטמבר כמתוכנן. בהמשך הצטרפו גם שתי אחיות של האם ואמה - שלוש משפחות, 23 נפשות בסך הכול. טיפלנו בכל התיקים במקביל, ובאוגוסט כולן היו מוכנות לעלייה משותפת. בשבילי זה רגע שממחיש עד כמה ליווי צמוד עושה את ההבדל: "עיכובים".

מה עשינו?

איתרנו מועמדי עלייה דרך 'אופק ישראלי' - החברה הלאומית לעידוד עלייה, הפועלת מכוח החלטת ממשלה לקידום עלייה באמצעות עבודת שטח, ירידי מידע וקמפיינים ממוקדים בקהלים חדשים ובמערב.

זווית אסטרטגית

הרחבת "משפך העלייה" באמצעות איתור יזום של זכאים חדשים והנחת תשתית רחבה לעלייה מתמשכת בשנים הקרובות.

אימפקט

- הפעילות מתמקדת בהגעה יזומה לזכאי עלייה שלא נחשפו בעבר למערכי העידוד, בדגש על צעירים וקהלים חדשים בתקופת איזודאות ואנטישמיות גוברת.
- באמצעות 16 ירידי עלייה, קמפיינים רחבי היקף ("עוד יותר טוב", "בואו", "דיור") ופעילות אוניברסיטאית, הושג גידול של 15% בפתיחת תיקי עלייה ונחשפו מעל 21 מיליון יוניקים לקמפיינים

מה עשינו?

שדרגנו וחידשנו מרחבים בהתאם לתפיסת השירות החדשה ובהתאם להחלטת ההנהלה, במטרה לייצר חוויית קליטה מכבדת, נעימה ומזמינה לעולים החדשים

זווית אסטרטגית

לפי תפיסת השירות המשרדית, השירות מתחיל עוד לפני הטופס הראשון: מרחב נעים ומאורגן, מפחית תחושת זרות ומאפשר ליווי משמעותי ומותאם לאורך כל תהליך הקליטה.

אימפקט

- עיצוב המרחבים בוצע תוך מיקוד באזורי קבלת קהל העולים החדשים.
- המרחבים עוצבו כך שירכזו שירותים במקום אחד ויתמכו בליווי אישי, יזום ומתמשך, כחלק מהמעבר לשירות יזום ורציף מהמפגש הראשון עם העולה.

מה עשינו?

חתמנו על הסכם שכר היסטורי ודיפרנציאלי לעובדי המשרד, כמענה לעומסים חסרי התקדים ולשינויים הדרמטיים שחווה המשרד בשנים האחרונות, על רקע גלי עלייה מורכבים ומשתנים.

זווית אסטרטגית

הסכם שכר דיפרנציאלי המחזק את עובדי החזית בנתב"ג ובשטח, משפר תנאים ומבסס יציבות ארגונית - לראשונה מאז הקמת המשרד בשנת 1968.

אימפקט

- ההסכם יסייע למשרד לגייס יותר עובדים מקצועיים ודוברי שפות שונות לשיפור תשתיות הקליטה.
- ההסכם נותן מענה לעומסי העבודה שנוצרו בעקבות מגפת הקורונה, מלחמת אוקראינה-רוסיה, מלחמת "חרבות ברזל" ועלייה גוברת עקב אנטישמיות במערב - תוך הכרה באופי העלייה המשתנה ובמורכבותה.
- במקביל לרה־ארגון רחב במטה, במחוזות ובתחומי הליבה (דיור, פיתוח, רשויות וקהילה), ההסכם מבסס יציבות ארגונית, משפר תנאים ומחזק את מחויבות העובדים לחזית העשייה.

מידע ומיצוי זכויות

ייעוץ פיננסי לרכישת דירה לעולים מאתיופיה

מה עשינו?

קידמנו תכנית המסייעת לעולים מאתיופיה השוהים במרכזי קליטה לרכוש דירה ראשונה בישראל ולהשתלב בקהילה ביישובי קבע.

זווית אסטרטגית

מעבר מתלות לעצמאות - סגירת מרכזי הקליטה ומעבר לדירור קבע מהווים צעד מכריע בשילוב המלא של יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית. גישור על הפער שבין הרצון לדירה לבין המציאות הכלכלית המורכבת, על ידי מתן ידע וכלים פיננסיים המאפשרים לעולה להגיע למעמד רכישת דירה באופן המיטבי.

האימפקט

- כ-300 משפחות קיבלו ייעוץ פיננסי וליווי אישי בשפה האמהרית וקיבלו הלוואה של עד 100,000 ₪ (לפי צרכם), ללא ריבית ובתנאים נוחים לרכישת דירה במסגרת התוכנית.
- כ-1,690 עולים מאתיופיה יצאו ממרכזי קליטה למגורים עצמאיים
- סגירת 3 מרכזי קליטה.
- חיסכון במשאבים ותקציבים והפנייתם לטובת סיוע ישיר לעולה

משפחת מיוחדת ומדהימה, זוג הורים וחמישה ילדים, עלו לארץ ב-2020 ומתגוררים במרכז קליטה כנען בצפת.

האבא, נכה 100% ואינו מתפקד, והאמא מטפלת בו באופן מלא ומתמודדת בעצמה עם מצב רפואי מורכב. המשפחה העדיפה שלא להסתייע בדירור ציבורי, ולרכוש דירה עם ממ"ד מחשש שבמקרה חירום לא יספיקו להכניס את האב למרחב מוגן חיצוני. ליווי המשפחה התחיל בתחילת הפרויקט. הנחישות שלהם והרצון לקנות דירה היו ברורים מאוד מהרגע הראשון, ובמסגרת הליווי שקיבלו הצליחו לאסוף ולחסוך להון עצמי גבוה יחסית של כ-400,000 ש"ח.

לאחר מכן המשפחה החלה לחפש דירה, והוחלט להתמקד בחיפה, ולאחר הרבה התלבטויות והתייעצויות במסגרת הליווי של תכנית 'עוגן' מצאו את הנכס המתאים מכל הבחינות - נכס שמאפשר לאב המשפחה לנוע בחופשיות בדירה באמצעות כיסא גלגלים. התהליך היה מורכב-קושי במציאת ביטוח חיים, המו"מ מול המוכרים שהתעכב, במציאת ערבים למשכנתא. כאן, נכנסה לתמונה עבודת הצוות של כל חברי צוות התכנית שליוו את המשפחה. כיום, המשפחה עדיין מתגוררת בצפת וממתינה לקבלת המפתח.

תכנית "פורשים כנפיים" לחיילים עולים משוחררים

מה עשינו?

הפעלנו את תכנית "פורשים כנפיים" - תכנית ליווי ומנטורינג לחיילים עולים בודדים משוחררים בשיתוף הסוכנות היהודית וקרן מיראז.

זווית אסטרטגית

מתן מענה הוליסטי שיחסוך לחיילים הבודדים המשוחררים את ההתעסקות הבירוקרטית, ויסייע להם לקבל שירותים נחוצים לגוף ולנפש, בנוסף למענקים כספיים ייחודיים.

האימפקט

הנגשה של זכויות ומידע לעולים, צעירים ומשוחררים, לקראת השתלבותם באזרחות.

נ' ו-ב', זוג אחים מברזיל

נ' ו-ב', זוג אחים מברזיל (נתן נפצע במהלך המלחמה), לוו כל העת על-ידי תכנית "כנפיים". השניים השתתפו בסדנאות ובאירועים, ואף לקחו חלק בריטריט זוגות בקפריסין המיועד ללוחמים ולבנות זוגם. בנוסף, האחים לוו באופן אישי במיצוי זכויות (לרבות זכויות הקשורות לפציעה) וקיבלו הכוונה ללימודים ולתעסוקה. כיום, בליווי אגף יזמות, הם מפתחים מודל עסקי-חברתי של אפליקציה.

מעטפת לאומית דיגיטלית לקליטת מקצועות הרפואה

מה עשינו?

יצרנו מערכת ממשק נתונים בין ארבעה גופים מרכזיים: נפש בנפש, הסוכנות היהודית, משרד הבריאות ומשרד העלייה והקליטה, לטובת ניהול מערך הקליטה בתעסוקה.

זווית אסטרטגית

צמצום משמעותי בהתעסקות בירוקרטית, לרבות קיצור דרמטי של זמן ההשתלבות, הפחתת נשירה מתהליך הרישוי, התאמת רופאים לצרכי הנגב והגליל, חיזוק החוסן הלאומי ושיפור הנגישות לשירותי בריאות.

האימפקט

- המערכת משפרת את יכולת החיזוי וההשמה לפי אזור והתמחות, ומאפשרת תכנון לאומי מדויק יותר של כוח האדם הרפואי.
- שינוי פרדיגמה מקליטה בירוקרטית לקליטה מנוהלת-נתונים. המדינה מלווה, מזהה חסמים בזמן אמת, מתכננת השמות בהתאם למחסור אזורי.

מה עשינו?

הפעלנו את תכנית "קליטה מיטיבה" של אגף הרווחה, המעניקה ליווי לעולים במצבי משבר ובקשיי קליטה. התכנית כוללת מיצוי זכויות, חיזוק מסוגלות אישית, התנהלות כלכלית וחובות, תעסוקה, ליווי בחירום וסדנאות קבוצתיות.

זווית אסטרטגית

להעניק לעולים מרחב בטוח וכלים מעשיים להתמודדות עם אתגרי הקליטה. השילוב בין ליווי אישי לסדנאות בשפת האם מחזק תחושת מסוגלות ומאפשר לעולים לבנות יציבות משפחתית וכלכלית בישראל.

אימפקט

- במהלך שנת 2025 לוו במחוז בסך הכול 502 עולים והתקיימו כ-69 סדנאות.
- הסדנאות התקיימו במגוון שפות - רוסית, אנגלית, צרפתית, קוקית, אמהרית וספרדית - והתמקדו בנושאים מרכזיים כגון הורות למתבגרים, אימהות לילדים עם צרכים מיוחדים, התנהלות כלכלית נכונה ועוד.

קליטה מיטיבה - מערך ליווי וסיוע סוציאלי לעולים חדשים

מה עשינו?

הקמנו פיילוט ליריד הכולל עמדות שירות של משרדי ממשלה רבים (ביטוח לאומי, רשות האוכלוסין ועוד) ומחלקות עירוניות בכדי לתת שירות לעולים תחת קורת גג אחת - One Stop Shop. היריד התקיים בהובלת מנהלת מחוז מרכז ומנהלת מרחב נתניה.

זווית אסטרטגית

הנגשת השירות עד לאזרח - מטרת המהלך היא למנוע את "טרטור" העולה בין המשרדים השונים.

אימפקט

- ריכוז המאמץ ליום אחד ממוקד מאפשר לעולים לסיים הליכים בירוקרטיים מעיקים במהירות, ומחזק את האמון במערכת הממשלתית שיודעת לעבוד בסנכרון מלא לטובת האזרח.
- היריד אפשר לכ-1,000 עולים לסגור קצוות בירוקרטיים מורכבים ביום אחד, כולל הנפקה מיידית של כ-400 תעודות זהות ודרכונים שהגיעו בתוך שבוע וחצי.

ירידי מיצוי זכויות בכל הארץ ויריד מקיף ורב תחומי במחוז מרכז

טכנולוגיה ודיגיטציה

מה עשינו?
פיתחנו מערכת המאפשרת הנפקה וטעינה של כרטיסי אשראי כבר בכניסה לישראל, ומחליפה שימוש בכסף מזומן

זווית אסטרטגית
המערכת פותחה מתוך צורך לייעל את תהליך הקליטה הראשוני, לשפר את חוויית העולה ולהפחית עומסים ותהליכים ידניים בנתב"ג.

האימפקט

- קבלת כרטיס אשראי בנתב"ג יצרה תהליך יותר מסודר ומבוקר, שלא מצריך התעסקות במזומן, נותן לעולה שליטה על כספיו ועצמאות מהרגע הראשון
- צמצום עלויות תפעוליות למשרד
- חסכון של כ-30 דקות בממוצע למשפחה בתהליך הקליטה

מערכת חלוקת כרטיסי אשראי לעולים חדשים בנתב"ג

”א, עולה חדשה מארה"ב, קיבלה כרטיס אשראי עם נחיתה בארץ אחרי טיסה ארוכה עם הילדים, מאוד הוקל לנו לדעת שהכול כבר מסודר ושלא צריך להתעסק בכסף מזומן. זה נתן לנו תחושת ביטחון... אני מרגישה שייכת ובבית שאני יכולה לשלם באמצעות Apple Pay ולבצע הזמנות באינטרנט ועסקאות טלפוניות, לשלם חשבונות ואני לא מוגבלת לשימוש במזומן. יקח לנו כחודש לפתוח חשבון בנק ולקבל כרטיס אשראי קבוע. זה גשר תזרימי וכלכלי חשוב לימים אלו...”

**מערכת "עולים
לרפואה"
פלטפורמה
דיגיטלית לקידום
העסקת רופאים
עולים**

מה עשינו?

פיתחנו את מערכת "עולים לרפואה", המייצרת רצף דיגיטלי, מתואם ומבוסס נתונים, שמקצר את הדרך מעלייה לרישוי ולהשמה תעסוקתית בפועל. המערכת כוללת בתוכה שלוש מערכות מובנות:

ליווי רופאים: תיק רופא דיגיטלי המרכז את כלל המידע והסטטוס האישי של הרופא העולה

- תעסוקת רופאים: פלטפורמה מקוונת למוסדות הבריאות להגשת בקשות תמיכה וייעול הליך ההשמה.
- מעקב וחיזוי: מערכת מבוססת AI ולמידת מכונה המנתחת נתונים, מזהה מוקדי קושי בקליטה ומסייעת בקבלת החלטות להשמה מיטבית בפריסה ארצית.

זווית אסטרטגית

ייעול וקיצור משך הזמן מהעלייה ועד להשתלבות במערכת הבריאות באופן דרמטי, תוך טיוב השמת הרופאים לפי רמת הנחיצות הגיאוגרפית הלאומית.

האימפקט

- חסכון של מאות שעות עבודה חודשיות רב בזמן ומשאבים באמצעות הפיכת תהליך ידני לדיגיטלי
- המערכת מאפשרת הגשת בקשה לתמיכה באופן דיגיטלי, ומונעת הגשת בקשות שאינן עומדות בקריטריונים

**מחשבון 'איזי זכות'
מחשבון זכויות
לעולים חדשים**

מה עשינו?

יצרנו מחשבון המנגיש את כלל הסיועים והזכויות מטעם המשרד שקיימים עבור עולים חדשים זכאים

זווית אסטרטגית

קבלת מידע מקיף ומותאם אישית על זכויות עוד בשלב טרום העלייה באופן עצמאי, ללא תלות ביועץ קליטה או בגורם תיווך.

האימפקט

- הכלי מעניק לעולים שליטה בתהליך ההתמצאות בזכויותיהם ומאפשר להם לקבל החלטות מושכלות כבר בשלבי התכנון לעלייה
- הממשק מפחית משמעותית את הסיכון לפספוס זכויות עקב חוסר מודעות או אי-הבנה של תנאי הזכאות המורכבים
- הכלי משמש גם כמשאב אמין לארגוני עולים שונים, ומאפשר להם לספק מידע מדויק ועדכני לעולים, תוך חיזוק המהימנות והאפקטיביות של הסיוע שהם מעניקים.

אימפקט

- המהלך מפחית התעסקות במזומנים ומחזק את תחושת הביטחון של העולה כבר מרגע הנחיתה.
- במקרה של אובדן כרטיס, ניתן לחסום אותו באופן מיידי ולהעביר את היתרה ישירות לחשבון הבנק של העולה.

זווית אסטרטגית

חלוקת סל הקליטה בכרטיס אשראי מצמצמת זמני טיפול ומייעלת את תהליך הקליטה בנתב"ג, מפחיתה עומסים תפעוליים ומעניקה לעולה ביטחון ונוחות כבר מיומו הראשון בישראל.

מה עשינו?

הענקנו את רכיב סל הקליטה המחולק בנתב"ג באמצעות כרטיס אשראי נטען, במקום תשלום במזומן, כחלק ממעבר למודל דיגיטלי.

קבלת סל הקליטה בכרטיס אשראי

אימפקט

- שיפור משמעותי במדדי השירות לעולה
- יכולת מעקב בזמן אמת על שלב הקליטה של העולה
- סנכרון בין גורמי המשרד לרשויות הקולטות באופן פשוט ויעיל

זווית אסטרטגית

המערכת נועדה לשפר את איכות השירות לעולה באמצעות ניהול מסודר, עקבי ומבוסס נתונים של כלל משימות יועצי הקליטה.

מה עשינו?

ביססנו מערכת בקרה וניהול משימות ליועצי הקליטה, המסייעת בניהול שוטף של משימות מול העולים ובמעקב רציף אחר תהליכי הקליטה.

אפיון ובניה של מערכת דיגיטלית חדשנית להפעלת תפיסת השירות החדשה לליווי עולים

אימפקט

- מתן מידע חיוני לכלל עובדי המשרד לרבות זכויות וחובות, קישורים לתקש"ר ולהרחבות מקצועיות, ומידע חיוני על יחידות המשרד וממשיקי העבודה.
- עדכונים שוטפים בנושאי רווחה, חגים, נהלים ופרטי קשר - בפלטפורמה אחת המתעדכנת אוטומטית וללא עלויות תקציב ייעודיות.

זווית אסטרטגית

מעבר לחוויית Onboarding דיגיטלית, יזומה ונגישה המחזקת ודאות, מפחיתה עומס ניהולי ומאיצה השתלבות מקצועית של עובדים חדשים.

מה עשינו?

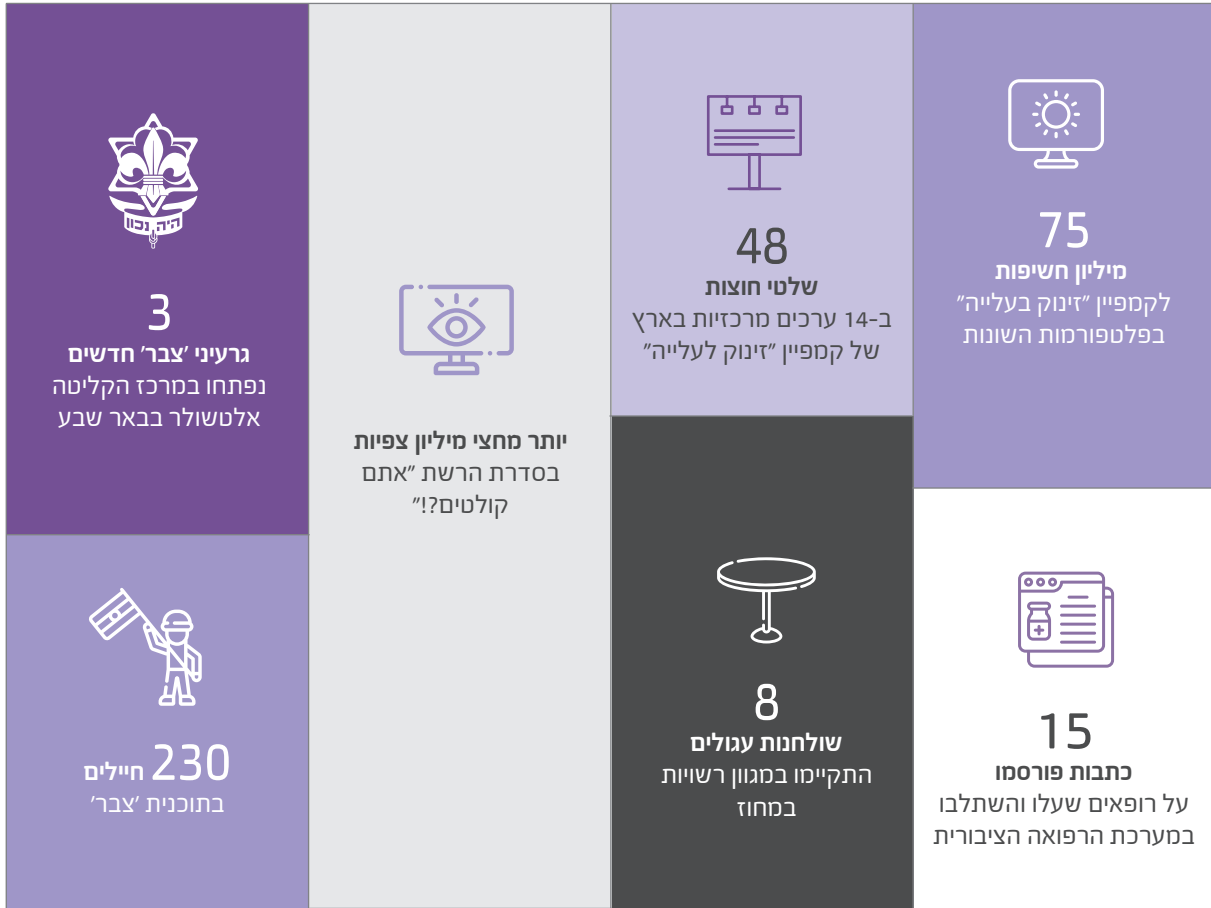
יצרנו פלטפורמה דיגיטלית חכמה הנשלחת לכל עובד חדש עם כניסתו לתפקיד, ומרכזת באופן נגיש ומתעדכן את כלל המידע הדרוש להשתלבות מהירה במשרד.

קליטה בקליק לעובד

עם הפנים לחברה הישראלית

<p>האימפקט</p> <ul style="list-style-type: none"> במהלך שנת 2025 התגייסו כ-230 חיילים במסגרת תכנית גרעין צבר. כ-80% ממתתפי התכנית נשארים להתגורר בישראל בתום השנה השנייה למועד השחרור הצבאי 	<p>זווית אסטרטגית</p> <p>חיזוק קליטת צעירים ועולים וחיילים בודדים בדרום באמצעות יצירת מסגרות קהילתיות, חיבור לעיר ולמערכות המקומיות.</p>	<p>מה עשינו?</p> <p>הפעלנו את תכנית 'צבר' - תכנית ייחודית המיועדת לצעירים יהודים ובני ישראלים השוהים בחו"ל ובחרים לעלות לישראל ולעבור שירות מלא בצה"ל כחיילים בודדים במסגרת קבוצת גרעין תומכת.</p>	 <p>גרעין "צבר"</p>
--	---	---	--

האימפקט

- הנגשת המורכבות והאתגרים בחוויית העלייה היומיומית לדור הצעיר ולציבור הרחב.
- רתימת מודעות הציבור הישראלי להיותו שותף פעיל ביצירת קליטה מיטבית ובית חם לעולים.

זווית אסטרטגית

הפיכת הקליטה לפרויקט לאומי משותף. המהלך נובע מההבנה האסטרטגית כי החברה הקולטת היא מרכיב מכריע בהצלחת התהליך, לא פחות מהמעטפת הממשלתית.

מה עשינו?

הפקנו סדרת רשת ("אתם קולטים?") להעלאת המודעות בקרב הישראלים למקומם של העולים החדשים בחברה.

רתימת החברה הישראלית לקליטת העולים החדשים

האימפקט

השולחנות העגולים יצרו מנגנון עבודה סדור ומתמשך, אשר מציף את צרכי העולים לסדר היום העירוני ומוביל חיבורים מקצועיים משמעותיים.

זווית אסטרטגית

סנכרון מערכתי בקליטת עלייה, פלטפורמה רב-מגזרית המאגדת את משרדי הממשלה, הרשות המקומית וארגוני החברה האזרחית. הפורום יצר לראשונה שפה משותפת, זיהוי צרכים מדויק ובניית פתרונות הוליסטיים לעולה, וזכה להערכה רבה ולשותפות בין-ארגונית.

מה עשינו?

קיימנו שולחנות עגולים להיכרות וחשיבה משותפת יחד עם גורמים שונים ברשויות המקומיות לטובת רווחת העולים, שענו על הצורך ביצירת קשרי עבודה ושיתופי פעולה עבור העולים ברשויות בתחומים נבחרים - רווחה, קליטה בקהילה, דיור ותעסוקה.

שולחנות עגולים

האימפקט

- מעבר לאיתור יזום ומדויק של עולים בעלי מקצועות נדרשים התורמים למשק הישראלי
- מענה איכותי למחסור בכוח אדם במשק וחיזוק התעשייה הישראלית
- מיצוב המשרד כגוף אקטיבי ויזום, המוביל סדר יום לאומי ומהווה מנוע כלכלי למשק

זווית אסטרטגית

מיתוג המשרד כגוף יזום ומוביל המהווה מנוע צמיחה לאומי, תוך הבלטת פעילותו האקטיבית ותרומו הישירה לחוסן החברתי והכלכלי של ישראל.

מה עשינו?

הפקנו קמפיין ייעודי למעסיקים המציג את יתרונות הרפורמה "זינוק בעלייה", המאפשרת קליטה תעסוקתית מהירה ויעילה, תוך הסרת חסמים ושילוב מידי של כוח עבודה מיומן

קמפיין 'זינוק בעלייה'

מיצוב העולים החדשים כגורם משפיע ותורם לכלכלה ולחברה הישראלית

מה עשינו?

יזמנו ופרסמנו סדרת כתבות עומק לאורך השנה, המביאות לקדמת הבמה את סיפוריהם האישיים של עולים שהשתלבו בתפקידי מפתח ומובילות בחברה הישראלית.

זווית אסטרטגית

פרסום הכתבות נועד להטמיע בתודעה הציבורית את ההבנה כי העלייה היא נכס אסטרטגי, כלכלי וחברתי ראשון במעלה. הצגת העולים כהון אנושי איכותי המשתלב במוקדי השפעה, ממחישה כי הם מהווים מקור לעוצמה, חדשנות וכישרון המעשירים את מדינת ישראל ומציעים אותה קדימה.

האימפקט

- חשיפת סיפוריהם של רופאים שעלו לישראל והשתלבו במערכת הרפואה הציבורית
- הצגת תרומתם המכרעת של העולים לחיזוק החברה הישראלית בכלל ומערכת הבריאות הלאומית הפרט.

מ', סטודנט עולה מרוסיה

מ' התקבל בתשפ"ה לתכנית "מנהיגות עולה באקדמיה" של מינהל הסטודנטים בשיתוף מפעל הפיס, המשלבת התנדבות ופרויקט חברתי בליווי סדנאות מנהיגות ויזמות. מ' בחר להתנדב במאבק באנטישמיות ברשת, לאחר שזיהה עלייה חדה בתכנים אנטישמיים והיעדר כלים אוטומטיים לניטור בזמן אמת. מתוך התנסות בשטח הבין שהמעקב הידני אינו עומד בקצב הפרסומים, גם כשיש מתנדבים רבים. יחד עם מתנדבים נוספים ניתח את הפלטפורמות וסוגי התוכן, ופיתח מערכת בסיסית לזיהוי מהיר של סמלים אנטישמיים באמצעות שליפת תמונות והשוואה למאגר סמלים. הכלי מדווח ומסייע למנוע הפצה, וכבר מוכיח את עצמו ככלי טכנולוגי שיכול לתמוך בארגונים נוספים הפועלים נגד שנאה ברשת.

סיפורה של ד"ר מ' (41), עולה מרוסיה

במסגרת המאמץ לחשוף את הציבור לאיכות ההון האנושי המגיע ארצה, אנו עומדים בקשר עם אמצעי תקשורת שונים לצורך חשיפת סיפורם האישי של העולים. בחודש מאי 2025 יזמנו כתבה באתר Ynet בה בלט סיפורה של ד"ר מ' (41), רופאה במחלקה לפסיכיאטריה של הילד במרכז הרפואי לגליל בנהריה. ד"ר גלזובה ומשפחתה עמדו בפני דילמה גורלית עם עזיבתם את רוסיה: "ההתלבטות הייתה בין לעבור לסלובניה או לכאן... החלטנו: עוברים לישראל". למרות האתגרים הביטחוניים בצפון והאפשרות לעזוב לאירופה, בחרה ד"ר מ' להישאר, להתמחות בתחום המבוקש של פסיכיאטריה לילדים ולהעניק מענה לתושבי הצפון בשעתם הקשה. בראיון שנערך עמה הסבירה את תחושת השליחות: "הרגשתי שיש לי אחריות - לא רק לילדים שלי, אלא גם למטופלים שלי. מערכת הבריאות בישראל צריכה אותנו... אני כאן כדי לומר - יש לי מקום בישראל, ויש גם לכם".

